Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • 11 май 1973 йил, жума • № 109 (15.583). ✦ Баҳоси 2 тийин.

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ ПОЛЬША ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИГА ДЎСТОНА ВИЗИТ БИЛАН БОРАДИ

Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети, Польша Халқ Республикаси Давлат Кенгаши ва ПХР Министрлар Советининг таклифига биноан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев шу йил 11 майда дўстона визит билан Польша Халқ Республикасига боради.

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ ГЕРМАНИЯ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИГА ДЎСТОНА ВИЗИТИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети, ГДР Давлат Кенгаши ва ГДР Министрлар Советининг таклифига биноан, шу йил 12 майда дўстона визит билан Германия Демократик Республикасига боради.

Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ Г. КИССИНЖЕР БИЛАН СУҲБАТЛАРИ

Қўшма Штатлар президентининг миллий хавфсизлик масалалари билан шуғулланувчи ёрдамчиси Генри А. Киссинжер Совет томонининг таклифига биноан 4 майдан 9 майгача СССРда бўлди. У. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев билан суҳбатлашди. Суҳбатларда СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико қатнашди.

Шу суҳбатлар чоғида ҳар икки томонни қизиқтирган кўпгина масалалар қараб чиқилди. Суҳбатлар дўстона вазиятда ўтди. Ҳар икки томон фикрлашувлар кенг кўламда ва ижобий характерда ўтганлигидан мамнун эканликларини изҳор қилдилар.

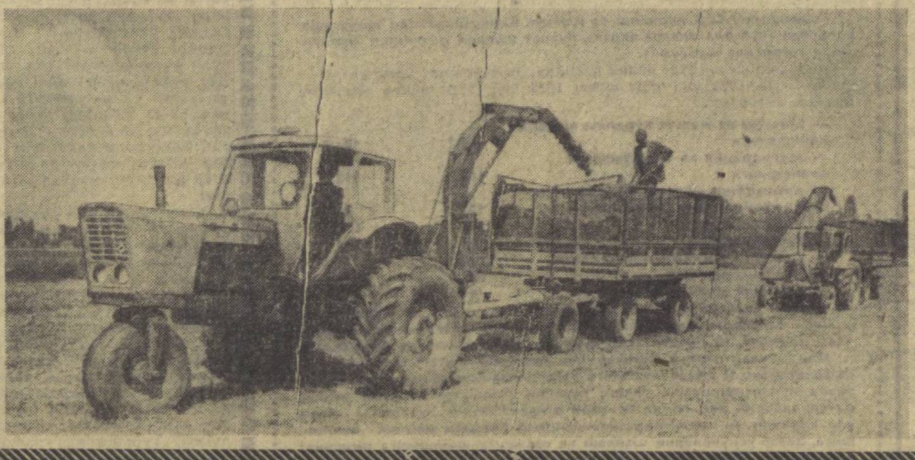

Оққўрғон районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозида беданинг дастлабки ўрими бошлаб юборилди. «Дўстлик» бўлимида бу иш айниқса уюшқоқлик билан олиб борилялти. Бўлим бедазорларида бешта ўриш, учта майдалаш агрегати ва олтита тележка конвейер усулида ишлатиляпти. Суратларда: (юқорида) илғор механизаторлардан И. Данбай, С. Пашиев, Я. Байрамов тасвирланган. Пастда эса улар ўрган беда майдаланиб тележкаларга ортиляпти.

А. Тўраев фотолари.

МАДАНИЯТЛАРИМИЗ ҲАМКОРЛИГИ

Мазмуни ва ривожининг асосий йўналиши жиҳатидан социалистик, миллий шакллари жиҳатидан хилма-хил ҳамда руҳи ва характери жиҳатидан интернационалистик совет маданияти — жонажон Коммунистик партиямиз томонидан оғишмай амалга ошириб келинаётган ленинча миллий сиёсатнинг ёрқин самараларидан биридир. Бу маданият бевосита социалистик тузум тараққиётининг қонуний натижаси бўлиб, социалистик турмуш тараққиётимизнинг ўз талаблари ва ҳаётбахш имкониятлари манбаида туғилди.

КПСС Марказий Комитетининг партия XXIV съездига Ҳисобот докладида қайд этиб ўтилганидек: «Бизнинг мамлакатимизда социалистик қурилиш йилларида кишиларнинг янги тарихий бирлиги — совет халқи вужудга келди. Биргаликда қилинган меҳнатда, социализм учун курашда, социализмни ҳимоя қилиш учун олиб борилган жангларда синфлар ва социал гуруҳлар, миллатлар ва элатлар ўртасида янги, гармоник муносабатлар — дўстлик ва ҳамкорлик муносабатлари пайдо бўлди. Бизнинг кишиларимиз марксча-ленинча идеологиянинг муштараклиги, коммунистик жамият қуришдаги юксак мақсадларининг муштараклиги билан жипслашгандир». Мана шу улуғвор, муштарак идеаллар, муштарак мақсадлар ранг-баранг миллий шаклларда, услубларда яратилаётган совет адабиёти ва санъати асарларининг асосий ғоявий пафосини, ундаги миллийлик ва интернационалликнинг диалектик бирлиги мағзини ташкил этади.

Кўп миллатли совет адабиёти ва санъати камолотида ўзаро адабий ва маданий алоқаларнинг, қардош адабиётлар ўртасидаги ижодий ҳамкорлик муносабатларининг роли жуда катта. Миллий прогрессив ижодий анъаналардан ташқари, рус ва бошқа қардош совет халқлари ҳамда жаҳон маданияти ютуқларидан баҳраманд бўлиб вояга етган ўзбек совет адабиёти ва санъати бунинг ёрқин мисолидир.

Ўзбек миллий санъати революциядан кейинги йиллардагина опера ва балет, хор ва симфоник музика каби санъат жанрлари билан бойиди. Ўзбек киносининг туғилиши ва камолотида ҳам рус ва жаҳон кино санъатининг тажрибаси катта аҳамиятга эга бўлди. Ўзбек совет адабиётига драматургия ҳамда проза жанрларининг кириб келиши ва равнақ топиши, энг аввало, рус ва прогрессив жаҳон адабиётининг ҳаётбахш таъсири билан боғлиқдир. Ҳозирги кунда ўзбек адабиёти ва санъатида шундай асарлар бунёдга келдики, улар умумиттифоқ маданиятимизнинг ажойиб дурдоналари қаторидан ўрин олди ва халқимизнинг коммунизм қуриш йўлидаги улуғвор курашида илҳомлантирувчи кучга айланди.

Ижодий ҳамкорлик кўп миллатли социалистик маданиятнинг тараққиётига кенг имкониятлар очиб берадиган йўл сифатида тобора ривожланмоқда ва ранг-баранглашмоқда.

Бундай ҳамкорликнинг энг ажойиб воситаларидан бири бадиий таржимадир. Бадиий таржимачилик ишини ривожлантиришга партия ва ҳукуматимиз ҳамиша катта эътибор бериб келяпти. Бундан бир неча йил муқаддам Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети республикада бадиий таржимачиликни янада ривожлантириш масаласи бўйича махсус қарор қабул қилган эди. Бу муҳим қарордан кейинги йилларда ўзбек тилига рус ва бошқа қардош совет адабиётлари ҳамда Европа, Осиё ва Африка прогрессив адабиётларининг кўпгина энг яхши асарлари таржима қилинди. Таржима асарлари халқимизнинг ижтимоий-сиёсий дунёқарашини ва эстетик онгини юксалтиришда катта роль ўйнаб келди ва ўйнайверади.

Шуни қувонч билан таъкидлаш керакки, 70 дан ортиқ тилда яратилаётган қардош адабиётларнинг ютуқлари билан бир қаторда ўзбек совет адабиётининг кўпгина асарлари ҳам рус тилига таржима қилиниб, бутун мамлакатга ва жаҳонга тарқалди. Рус тили СССР халқлари маданияти ютуқларининг дунёга ёйилишида ва жаҳон маданияти хазинасидан мамлакатимиздаги барча миллатларнинг баҳраманд бўлишида бебаҳо олтин кўприк ролини ўйнамоқда.

Яхши анъана тусини олган қардош халқлар адабиётлари ва санъатларининг декада ва ҳафталиклари ҳам маданиятларимиз ҳамкорлигини ривожлантиришда самарали воситага айланди. Адабиёт ва санъат декадалари халқларимизни бир-бирларига қалбдан яқинлаштирмоқда, совет кишиларининг характерида интернационалистик фазилатларни бойитмоқда, уларнинг руҳий-эстетик маданиятини янада юксалтиришга хизмат қилмоқда. Бундан ташқари, декадалар жараёнидаги маҳорат ҳақида қизғин ижодий фикр алмашувлар кўп миллатли совет адабиёти ва санъатининг ривожида самарали роль ўйнаяпти.

Сўнгги йилларда республикамиз маданий ҳаётининг қайси бир муҳим воқеасини олиб қараманг, улар, энг аввало, ўзининг интернационал мазмуни билан диққатни жалб этади. Тошкентда яқинда СССР халқлари драматургияси ва театр санъати республика кўриги ҳамда СССР халқлари қўшиқларининг энг яхши ижроси учун конкурслар бўлиб ўтди. Бу фестиваль ва конкурс ўзбек саҳна ва қўшиқчилик санъати қардош халқлар санъатининг энг яхши асарлари билан муттасил бойиб бораётганлигини яққол намойиш этди.

Бугун эса серқуёш ўлкамизда маданий ҳамкорликларимизнинг яна бир ажойиб байрами — совет адабиёти кунлари бошланади. Бу ижод базми Тошкентда, қўриқ ер пойтахти Гулистонда, Нукусда, Фарғонада, Самарқандда ва республикамизнинг бошқа шаҳарларида ўтказилади. Совет адабиёти кунларида кўпгина қардош совет ёзувчилари билан бир қаторда хорижий адиблар, социалистик мамлакатларнинг сўз санъаткорлари ҳам иштирок этади. Улар Мирзачўлда қандай катта ҳажмдаги ирригация ва мелиорация ишларининг амалга оширилганлигини, у ерда янги-янги шаҳарлар, гўзал посёлкалар, колхозлар ва совхозлар, саноат корхоналари бунёдга келганлигини, хуллас, асрий чўл бағрида ҳаёт гуллаб-яшнаётганлигини ўз кўзлари билан кўрадилар.

СССР маданияти халқларнинг ўзаро ҳамкорлиги ва бир-бирларига яқинлашуви тўхтовсиз, динамик жараёндир. КПСС Программасида кўрсатиб ўтилганидек, коммунистик қурилиш авж олдирилгач даврда миллатлар ўртасида моддий ва маънавий бойликларни айирбош қилиш тобора жадалроқ боради. Ўзаро ҳамкорликлар совет халқларининг қалбида интернационализм ҳис-туйғуларини, халқларнинг ўзаро бир-бирига ҳурмати ва муҳаббатини чуқурлаштиради, миллий биқиқлик ва худбинликни илдизидан емиради. Бир сўз билан айтганда, ўзаро маданий ҳамкорликлар — ўзаро ижтимоий-сиёсий, маънавий ва маданий юксалишларнинг етакчи омиллари сифатида барқ уриб ривожланаверади, унинг шакллари ва воситалари турмушимиз тараққиёти асосида муттасил бойиб, такомиллашиб ва ранг-баранглашиб бораверади.

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ

Леонид Ильич БРЕЖНЕВга

«Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофоти берилиши билан Сизга самимий қутловларимни йўллайман ва Сизнинг Совет Иттифоқини бундан буён ҳар томонлама ривожлантириш ва юксалтириш соҳасидаги фаолиятингизда, шунингдек тинчликни мустаҳкамлаш ҳамда халқаро ҳамкорликни ривожлантириш учун курашда янгидан-янги муваффақиятларга эришувингизни тилайман.

Иосип Броз ТИТО

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари

ўртоқ **Леонид Ильич БРЕЖНЕВга**

Сизга «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофоти берилиши муносабати билан жаҳон касаба союзлари федерацияси Сизга самимий табрикларини йўллайди. Сизга сиҳат-саломатлик, узоқ умр ва Совет Иттифоқининг бутун жаҳондаги халқлар ўртасида тинчлик ҳамда бирдамликни мустаҳкамлаш йўлида, мамлакатингиз олдида турган буюк вазифаларни бажариш йўлида тинчлик ва тинч-тотув яшаш сиёсатини амалга оширишда янгидан-янги муваффақиятлар тилаймиз.

Пьер ЖАНСУС,

Жаҳон касаба союзлари федерациясининг бош секретари.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари

Леонид Ильич БРЕЖНЕВга

Азиз ўртоқ Брежнев.

Исроил Коммунистик партияси Марказий Комитети Сизга «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофоти берилиши муносабати билан Сизни Исроилдаги барча яҳудий ва араб коммунистлари номидан самимий табриклайди. Биз бу фактни КПСС ва Совет ҳукуматининг КПСС XXIV съезди маъқуллаган Тинчлик программасини амалга оширишдаги катта муваффақияти ва бу муваффақиятни қўлга киритишга Сизнинг шахсан қўшган ҳиссангизни эътироф этиш деб ҳисоблаймиз. Азиз ўртоқ Брежнев, Сизга сиҳат-саломатлик ва Совет Иттифоқида коммунизм қуриш йўлида, умумий тинчлик, миллий мустақиллик, демократия ва социализм манфаатлари йўлида олиб борилаётган курашда янгидан-янги муваффақиятлар тилаймиз.

Меир ВИЛЬНЕР.

Исроил Компартияси Марказий Комитетининг Бош секретари.

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ АКТИВИ ЙИҒИЛИШЛАРИДА

ЛЕНИН ЙЎЛИДАН

ТЕРМИЗ, 10 май (ЎзТАГ). Бугун Сурхондарё область партия активининг йиғилиши бўлди. Йиғилишда КПСС Марказий Комитети 1973 йил апрель Пленумининг «Партия XXIV съезди қарорларини амалга ошириш юзасидан КПСС Марказий Комитетининг халқаро фаолияти тўғрисида»ги якунлари ва область партия ташкилотининг вазифалари муҳокама қилинди.

Йиғилишда сўзга чиққан область партия комитетининг биринчи секретари Н. М. Муродов, Денов район партия комитетининг биринчи секретари Н. Эшмаматов, Шўрчи район партия комитетининг биринчи секретари И. Рустамов ва бошқалар партия XXIV съезди белгилаб берган ташқи сиёсат йўлини амалга ошириш соҳасида КПСС Марказий Комитети ўтказиб келаётган жуда катта иш якдиллик билан маъқулланиб, қўллаб-қувватланаётганлиги тўғрисида, мустаҳкам тинчликни таъминлаш ишига КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев шахсан катта ҳисса қўшаётганлиги ҳақида гапирдилар.

КПСС Марказий Комитета апрель Пленумининг қарори барча совет кишиларини қувонтиради, — деди ўз нутқида Сариосиё районидаги «Коммунизм» колхози пахтачилик бригадасининг раҳбари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Х. Орзиқулова. — Биз нақадар яхши меҳнат қилсак, тинчлик ишига қўшадиган ҳиссамиз шу қадар катта бўлишини биламиз. Колхозчиларимиз Пленум қарорига жавобан бу йил гектар бошига 55 центнердан пахта етиштириш юзасидан олинган мажбуриятни бажариш учун янада қунт билан ишлайдилар.

Созловчи слесарь В. Н. Елагин Термиз дарёчиларининг фикри-зикри ва ҳис-туйғуларини ифодалаб берди.

— Чет мамлакатлар билан иқтисодий ва маданий алоқаларни ривожлантиришни партиямизнинг ташқи сиёсати белгилаб бермоқда, — деди у. — портимиз коллективи бу вазифани амалга оширишда бевосита қатнашмоқда. Биз КПСС Марказий Комитетининг апрель Пленуми қарорига амалий иш билан жавоб бериб, янада яхшироқ меҳнат қила берамиз, социалистик мажбуриятларни шараф билан бажара берамиз.

Йиғилишда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Йиғилиш иштирокчилари якдиллик билан резолюция қабул қилиб, унда КПСС Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюроси ва шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бутун дунёда тинчликни таъминлаш соҳасида олиб бораётган катта ишни мамнуният билан таъкидладилар. КПСС Марказий Комитети апрель Пленуми қарорларининг маъноси ва моҳиятини коммунистларнинг, барча меҳнаткашларнинг онгига сингдириш, зарбдор меҳнат қилиб, беш йиллик ҳамма топшириқларини тўла ва ошириб бажаришга пухта замин яратиш область партия ташкилотларининг ҳозирги вақтдаги энг асосий вазифасидир, деб таъкидланади резолюцияда.

Йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўрток Л. И. Брежнев номига баланд руҳ билан табрикнома қабул қилиб, «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофоти берилганлиги муносабати билан уни қизғин муборакбод қилдилар.

ХАЛҚЛАР ТИНЧЛИГИ ВА БАХТ-САОДАТИ УЧУН

НУКУС, 10 май, (ЎзТАГ). Бугун Нукусда Қорақалпоғистон партия активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилиш КПСС Марказий Комитети 1973 йил апрель Пленумининг «Партия XXIV съезди қарорларини амалга ошириш юзасидан КПСС Марказий Комитетининг халқаро фаолияти тўғрисида»ги якунлари ва область партия ташкилотининг вазифаларига бағишланди.

Йиғилишда нутқ сўзлаган Қорақалпоғистон область партия комитетининг биринчи секретари Қ. Камолов, Нукус шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Р. Бобоназаров, Тўрткўл район партия комитетининг биринчи секретари Қ. Нурумбетов, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Қорақалпоғистон филиалининг раиси С. К. Камолов ва бошқалар КПСС Марказий Комитетининг апрель Пленуми қарори автоном республиканинг барча меҳнаткашлари ўртасида якдиллик билан маъқулланганлигини таъкидладилар. Нотиқлар КПСС XXIV съезди белгилаб берган ташқи сиёсий йўл изчил ва оғишмай амалга оширилаётганлигини уқтирдилар. Бу КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси, шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев ўтказиб келаётган катта ишнинг натижасидир.

Партиямизнинг доно сиёсати ишчилар ўртасида қизғин маъқулланмоқда, — деди «Тахиаташгидроэнергострой» бошқармасининг бригадири, КПСС XXIV съездининг делегати Ўрингали Кенебоев. — партиямиз сиёсати меҳнаткашларнинг ҳаётий манфаатларини, уларнинг фикр ва ўйларини акс эттиради. Биз ҳозир зарбдор юқори унумли меҳнатимиз билан Ватанимизнинг иқтисодий қудратини янада мустаҳкамлашни, беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажаришни таъминлашни ўзимизнинг асосий вазифамиз, деб биламиз.

Йиғилишда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. М. Матчонов нутқ сўзлади.

Актив йиғилиши қабул қилган резолюцияда КПСС Марказий Комитетининг апрель Пленуми қарори қизғин маъқулланди. Пленум материалларининг катта сиёсий ва назарий аҳамияти таъкидланди, бу материалларни коммунистлар, барча меҳнаткашлар ўртасида кенг тушунтириш ишлари олиб боришни уюштириш партия комитетларига тавсия этилди.

Йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневга табрик телеграммаси йўллаб, уни «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофоти берилганлиги билан самимий табрикладилар.

ЮКСАК ЯКДИЛЛИК ВАЗИЯТИДА

АНДИЖОН, 10 май. (ЎзТАГ). Андижон область партия ташкилоти активининг бугун бўлиб ўтган йиғилишида КПСС Марказий Комитети 1973 йил апрель Пленумининг «Партия XXIV съезди қарорларини амалга ошириш юзасидан КПСС Марказий Комитетининг халқаро фаолияти тўғрисида»ги якунлари ва область коммунистларининг вазифалари муҳокама қилинди.

Андижон область партия комитетининг биринчи секретари Б. Р. Раҳимов, Хўжаобод район партия комитетининг биринчи секретари Д. Ҳасанов, машинасозлик заводининг йўнувчиси М. Н. Егоров, Марҳамат район партия комитетининг биринчи секретари А. Йўлдошев, тиллар педагогика институтининг ректори М. Ҳабибов ва бошқалар сўзга чиқиб, КПСС Марказий Комитети апрель Пленумининг қарорларини область коммунистлари, барча меҳнаткашлари қизғин қўллаб-қувватлаганликларини уқтириб ўтдилар.

Нотиқлар КПСС Марказий Комитетининг ташқи сиёсат йўлини маъқуллаб, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг бирлигини кучайтиришда, ер юзида тинчликни мустаҳкамлашда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг шахсан катта хизмати борлигини якдиллик билан таъкидладилар.

— Партия XXIV съезди таклиф этган тинчлик программаси изчиллик билан амалга оширилмоқда, — деди Андижон районидаги Карл Маркс номли колхоз партия комитетининг секретари Э. Комилова. — Совет кишиларининг зарбдор меҳнати ҳамиша ялпи тинчлик ишига, халқлар дўстлигини, социалистик ватаннинг иқтисодий ва мудофаа қудратини янада мустаҳкамлашга хизмат қилиб келди ва хизмат қилмоқда. Бизнинг колхозимиз чорвачилик маҳсулотларини етиштириш тўрт ойлик планини муддатидан аввал бажариб, чигитни муваффақиятли равишда экиб бўлди, ҳозир ғўза парваришини қизитиб юборди.

Йиғилишда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев нутқ сўзлади.

Йиғилиш қабул қилган резолюцияда КПСС Марказий Комитети апрель Пленумининг ҳужжатлари жуда катта сиёсий ва назарий аҳамиятга эга эканлиги таъкидланди. Район ва шаҳар партия комитетларига Пленум материалларини батафсил тушунтиришни ташкил этиш таклиф қилинди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежневга «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофоти берилганлиги муносабати билан йиғилиш қатнашчилари унга табрикнома йўлладилар.

ВАТАН ҚУДРАТИНИ МУСТАҲКАМЛАЙЛИК

ҚАРШИ, 10 май. (ЎзТАГ). Область партия активининг бугун бўлиб ўтган йиғилишида КПСС Марказий Комитети 1973 йил апрель Пленумининг «Партия XXIV съезди қарорларини амалга ошириш юзасидан КПСС Марказий Комитетининг халқаро фаолияти тўғрисида»ги якунлари ва Қашқадарё коммунистларининг вазифалари муҳокама қилинди.

Область партия комитетининг биринчи секретари Р. Ғойибов, Қарши шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. Собиржонов, 13-қурилиш трестининг бригадири С. Сафаров, Шаҳрисабз район партия комитетининг биринчи секретари Б. Элбоев ва йиғилишнинг бошқа қатнашчилари Пленум қарори КПСС XXIV съезди белгилаб берган Тинчлик программасини амалга оширишда Коммунистик партия ва Совет давлати эришган катта муваффақиятларни акс эттиради, деб таъкидлашди.

— Пленум қарори билан танишар эканман, — деди Ульянов районидаги Карл Маркс номли колхознинг раиси П. Қурбонов, — Улуғ Ватанимиз учун, партиямизнинг, унинг ленинчи Марказий Комитетининг буюк куч-ғайрати туфайли халқаро майдонда рўй берган қувончли ўзгаришлар учун фахрланиш туйғуси пайдо бўлади. Пленум қарори совет кишиларининг ер юзида мустаҳкам тинчлик ўрнатилишига бўлган астойдил интилишларидан яна бир бор далолат беради. Биз КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг халқлар ўртасида дўстликни мустаҳкамлашга қўшган бебаҳо ҳиссасидан алоҳида миннатдормиз. Пахтакорларимиз унга ўзларининг самимий саломини йўллайдилар ва беш йилликнинг учинчи йилида «оқ олтин»дан мўл ҳосил етиштиришга сўз берадилар.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Р. Қурбонов нутқ сўзлади.

Йиғилиш қатнашчилари якдиллик билан қабул қилган резолюцияда КПСС Марказий Комитетининг апрель Пленуми қарорини батамом ва тўла-тўкис маъқулладилар, Қашқадарё областининг барча коммунистлари, барча меҳнаткашлари фидокорона меҳнатлари билан кўп миллатли Совет давлатининг қудратини мустаҳкамлашга аҳд қилганликларини билдирдилар.

Йиғилиш қатнашчилари қабул қилган табрик телеграммада КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневни унга «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофоти берилганлиги муносабати билан қизғин табрикладилар.

ҚАҲРАМОНЛАРГА АБАДИЙ ШОН-ШАРАФЛАР!

Ғалаба кунида минг-минглаб тошкентликлар Улуғ Ватан уруши қатнашчилари қабристонига келишди. Улар кўп миллатли Совет давлатининг озодлиги ва мустақиллиги учун олиб борилган жангларда жонини фидо қилган ватанпарварларга самимий миннатдорчилигини изҳор қилмоқ учун ҳалок бўлган жангчилар номи ёзилган мармар тошларга гулдасталар қўйишди.

Меҳнаткашларнинг колонналари шу куни Волгоград кўчасидаги ҳарбийлар қабристонига қараб йўл олди. Тошкент госпиталларида вафот этган жангчилар шу қабристонда дафн этилган. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари И. Г. Анисимкин, С. Е. Белоножко, А. Д. Бесчастнов, П. Р. Курбонов, В. Г. Ломоносов, Н. М. Матчонов, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, Н. Ж. Худойбердиев, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолигига кандидат Г. М. Орлов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. С. Абдалин, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Р. Ҳ. Абдуллаева, И. В. Марцинюк, М. Т. Турсунов, А. Р. Хўжаев, шаҳар партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари, генераллар ва офицерлар, уруш ветеранлари бу ерга келишди.

Фронтчилар қабри ёнига гулчамбарлар қўйилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Совети, Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи ҳарбий Совети, Тошкент область партия комитети ва область ижроия комитети, шаҳар партия комитети ва шаҳар ижроия комитетидан гулчамбарлар қўйилди. Бу ерда ҳозир бўлган кишилар сукут ичида қаҳрамонларнинг хотирасини ҳурматлаб эсга оладилар. Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР Давлат гимнлари ижро этилади. Совет Армияси жангчилари сафга тизилиб қабр олдидан ўтадилар. Совет халқининг Улуғ Ватан уруши йилларидаги сўнмас жасоратини, Ватанимиз ҳимоячиларининг мардлиги ва қаҳрамонлигини мадҳ этувчи қўшиқ садолари кучли радио карнайлари орқали янграйди.

(ЎзТАГ).

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари
Ўртоқ Леонид Ильич БРЕЖНЕВга

Ўртоқ Брежнев, Сизни ажойиб ва қувончли воқеа билан — Сиз юксак ва фахрли мукофот — «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофотини олишга ҳақли суратда сазовор бўлишингиз билан Сизни самимий табриклайман. Бу мукофот Сизнинг халқлар ўртасида тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш йўлидаги курашда бажараётган буюк ролингиз эътироф этилганлигидан далолат беради.

Мен шу фурсатдан фойдаланиб Сизга шахсан бахт ва саодат тилаб энг яхши истакларимни изҳор қиламан, шунингдек қаҳрамон совет халқининг гуллаб-яшнаб, янги муваффақиятларга эришувини истайман.

Сомали билан Совет Иттифоқи ўрасидаги самарали дўстлик халқларимизнинг манфаати ва бахт-саодати йўлида доим мустаҳкамланиб, ривожланаверсин.

Самимий эҳтиром билан генерал
Муҳаммад Сиад БАРРЕ,
Сомали Демократик Республикаси Олий Революцион кенгашининг президенти.

МАРҲАБО, АЗИЗЛАР!

Ўзбек халқининг шонли фарзанди Ғафур Ғулом «Уйимизга меҳмон бўлинг, дўстларим!» деган шеърий таклифноманинг муаллифидир. Шоир дўстларини, ҳамқалам сафдошларини Ўзбекистонга келишга, унинг ажойиб гўзаллигини кўришга, Ўзбекистоннинг ажойиб меҳнатсевар кишилари билан танишишга таклиф этган.

10 май куни Тошкент аэропортида Ўзбекистон пойтахти совет адабиёти кунлари иштирокчиларини кутиб олаётган бир пайтда ўша шеърнинг ана шу сатрлари беихтиёр эсга тушди. Анъанавий байрамга қардош республикаларнинг намояндалари келишди. Делегацияга СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари «Знамя» журналининг бош редактори Вадим Кожевников бошчилик қилмоқда.

Россия Федерацияси адабиёти вакиллари орасида Анатолий Софронов, Римма Казакова ва бошқа адиблар бор. Ватанимиз адабиётларининг дўстлиги ва қардошлиги байрамига туркман ёзувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Берди Кербобоев ҳам келди. Украин каломини ўзбек заминига Ленин мукофоти лауреати Олесь Гончар олиб келди. Белорус шоираси Евдокия Лось ўзи билан бирга Мирзачўлга бағишланган янги шеърларини келтирди.

Ўзбекистон пойтахти жамоатчилигининг намояндалари Вьетнам Демократик Республикасидан, Болгария, Венгрия, ГДР, Монголия, Польша, Руминия, Чехословакия, Куба, Югославиядан келган адибларни шодиёна кутиб олдилар. Бу мамлакатларнинг вакиллари ҳам совет адабиёти катта байрамида иштирок этадилар.

(ЎзТАГ).

Й. ОХУНБОБОЕВГА ҲАЙКАЛ ҚЎЙИЛДИ

Ғалаба кунида Андижонда Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг биринчи Президенти Йўлдош Охунбобоев ҳайкали тантанали вазиятда очилди. Ўзбек халқи шонли фарзанди номига қўйилган майдонда Андижон области барча район ва шаҳарлари жамоатчилигининг вакиллари, республика пойтахтидан ва қўшни областлардан келган меҳмонлар тўпланишди.

Ленинча миллий сиёсатни амалга оширишда, совет халқлари дўстлигини мустаҳкамлашда Й. Охунбобоевнинг қилган катта хизматлари тўғрисида Избоскан районидаги «Партия XX съезди» колхозининг раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. Тиллабоев, Андижондаги медицина институтининг ректори профессор Ю. А. Отабеков ва бошқалар гапирдилар.

(ЎзТАГ).

ТЕЗ ВА СОЗ ҚУРАЙЛИК

Ўзбекистон ССР қурилиш ва монтаж министрликлари ҳамда идораларида 1973 йил январь-апрель пудрат ишлари планининг бажарилиши тўғрисида маълумот.

(Биринчи стун—тўрт ойлик планнинг бажарилиш проценти, иккинчи стун—1973 йил тўрт ойида 1972 йил тўрт ойига нисбатан процент ҳисобида).

— Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги	107,7	104,7
— Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги	105	113
— Автомобиль йўлларини қуриш ва ундан фойдаланиш министрлиги	105	99,3
— Ўзглавводстрой	104	122
— Ўзколхозстрой	104	114
— Қишлоқ қурилиши министрлиги	102	110,4
— Главташкентстрой	100,7	105
— Қурилиш министрлиги	96	110,5

Умуман республикада 1973 йил январь — апрель ойларида 1972 йилнинг январь-апрелига нисбатан 17 процент кўп капитал маблағ ўзлаштирилди, 18 процент кўп қурилиш-монтаж ишлари бажарилди.

Май — кварталнинг иккинчи ойи. Қурилиш-монтаж ташкилотлари ва заказчилар II кварталда ишга тушириладиган объектлардаги ишларни кучайтиришлари, уларга керакли асбоб-ускуналар ва махсус материалларни май ойида батамом етказиб бериб, уларнинг июнь ойи иккинчи ўн кунлигидан кечиктирмай батамом монтаж қилинишига, асбоб-ускуналарни шайлаш ва созлашга киришишга имконият яратишлари зарур. 1972 йилда ишга туширилмай қолган объектларга, шунингдек химиявий ўғитлар ва халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқарадиган қурилишларга аввалгидек алоҳида эътибор берилиши керак.

ОТА-БОБОЛАРИМИЗ ИШИГА САДОҚАТ

«Биз ватанпарвар, интернационалистлармиз» деган шиор остида ўтказилаётган республика ёшлар фестивалининг навбатдаги куни «ҳеч ким унутилмайди, ҳеч нарса эсдан чиқмайди» деган белги остида ўтди. Ёшлар байрами иштирокчилари ғалаба кунида Ватанга садоқатни, Октябрь ғалабаларини, граждандлар уруши ва Улуғ Ватан уруши фронтларида қаттиқ туриб ҳимоя қилган кекса авлоднинг шонли традицияларини давом эттиришга қатъий қарор берганликларини намойиш қилдилар.

9 майда Ленин комсомоли номли Тошкент паркида Ватанимиз озодлиги ва мустақиллиги учун курашда ҳалок бўлган Ўзбекистон қаҳрамон комсомоллари монументи ёнида бўлиб ўтган митингда шу ҳақда гапирилди. Бу ерга уруш ветеранлари, кекса комсомоллар, Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи солдатлари, офицер ва генераллари, ёшлар байрамининг иштирокчилари ва меҳмонлари келишди.

Монумент супаларига гулдасталар қўйилди.

Шу куни «Пахтакор» стадионида совет халқи шуҳрати жойларига юриш ғолибларининг бешинчи республика слёти тантанали вазиятда очилди. Қизил изтопарлар бу ерда Ўзбекистонда Совет ҳокимиятини ўрнатиш учун кураш олиб борилган тарихий жойларга юзлаб километр юриш қилганликлари тўғрисида, қаҳрамонлар шарафига янгидан қўйилган ўнлаб обида ва лавҳалар ҳақида, жанговар шуҳрат музейлари, хоналари ва бурчаклари очилганлиги тўғрисида рапорт бердилар. Стадионда «Меҳнат ва СССР мудофаасига тайёр» янги спорт комплекси программаси бўйича спартакиада байроғи кўтарилди.

Республика ёшлар фестивали иштирокчилари кечқурун Тошкент офицерлар уйида Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари, учала даражадаги Шуҳрат ордени кавалерлари, Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округининг жангчилари — жанговар ва сиёсий тайёргарлик аълочилари билан учрашдилар.

(ЎзТАГ).

МЕДИК ОЛИМЛАР УЧРАШУВИ

Киши аъзоси ва терисини кўчириб ўтказишда тўқималарнинг номувофиқлигини бартараф этиш методларини ишлаб чиқишда ва ишдан чиққан аъзонинг вазифасини вақтинча бажариб турувчи аппаратлар яратишда қатнашаётган мамлакат илмий тадқиқот муассасаларининг намояндалари Тошкентга келишди.

10 майда Тошкент медицина институтида очилган кенгашда Москва, Горький, Рига, Киев, Минск, Харьков, Рязань ва бошқа шаҳарларнинг таниқли олимлари қатнашмоқда.

Айни вақтда аъзоларни ва терини кўчириб ўтказишда қўлланиладиган янги препаратларни ўрганиш ва қўлланиш масалалари юзасидан республика симпозиуми ўз ишини бошлади.

(ЎзТАГ).

ЗАМОНАМИЗ ҚАҲРАМОНЛАРИ

ЎЗБЕК КИНОСИНИНГ ФАХРИ

Комил Ёрматов... Бу ажойиб инсон ва машҳур санъаткор ҳақида қанчадан-қанча рисолалар, ижодий портретлар ёзилган. Унинг босиб ўтган ижодий йўли халқимизнинг кўз ўнгида. Шу туфайли, бу кичик мақолада, унинг улкан ижодига атрофлича баҳо беришни эмас, балки юксак мукофот муносабати билан Комил ака ҳақидаги баъзи бир кузатишларимни самимий баён қилишни мақсад этиб қўйдим.

Менимча, Комил ака Ёрматов ҳеч қачон ҳаётда қулай ва осон йўллардан юрмади. Агар машҳур саркарда Фрунзе қўмондонлигидаги Қизил Армия қўшинлари сафида амирлар, бойлар ва босмачи тўдаларига қарши оловли кураш йилларида қўлига қурол олиб, «инқилоб чавандози» сифатида жангу-жадал қилганлигини эсласак, унинг келажак учун нақадар жонини фидо қилиб мустақил ҳаётга қадам қўйганлигининг шоҳиди бўламиз. Туркистонда гражданлар уруши ғалаба қилиб, тинчлик барпо бўлгандан кейин у яна мураккаб ва машаққатли соҳага қўл уради. Ўз умрини санъатга бағишлайди. 1925 йилда Тошкентда ташкил қилингач «Шарқ юлдузи» кинофабрикасига аввалига актёр, сўнгра кинорежиссёр сифатида ишга келади. Кейинчалик, Бутуниттифоқ Давлат кинематография институтининг режиссёрлик факультетида таҳсил кўриб, уни муваффақиятли битиради. Шундан бери, мана 50 йилга яқин давр мобайнида у севган касби — миллий киносанъатимизнинг барпо бўлиши, оёққа туриши ва ривожланишига муносиб ҳиссасини қўшиб келмоқда. Дастлабки йилларда, ўзбек киносанъатининг қалдирғочлари Наби Ғаниев, Рустам Тўрахўжаев, Эргаш Ҳамроев, Сулайман Хўжаевлар билан ҳамкорликда миллий кинематографиямиз пойдеворига биринчи ғиштни қўйган бўлса, кейинчалик Варшам Еремьян, Малик Қаюмов, Йўлдош Аъзамов, Михаил Краснянский, А. Усольцев, Зоҳид Собитов каби санъаткорлар билан биргаликда ўзбек киносини оламга машҳур қилди.

Комил Ёрматов халқимизга манзур бўлган ўнлаб кинофильмлар яратган. Аммо «Алишер Навоий» бадиий фильми Комил ака ижодининг гултожи ҳисобланади. Улуғ ўзбек мутафаккири ва шоири Алишер Навоийнинг кўп қиррали, чуқур драматизмга бой ҳаёти ва фаолиятини экранда ишонарли қилиб тасвирлаш санъаткордан зўр билим ва маҳорат талаб қиларди. Бу фильм мамлакатимиз ва чет эл экранларида зўр тантана билан намойиш қилинди, миллионлаб томошабинларнинг олқишига сазовор бўлди. Юксак бадиий дид ва маҳорат билан суратга олинганлиги туфайли СССР Давлат мукофоти билан тақдирланди. «Алишер Навоий» фильми ҳақида ўз вақтида жамоатчилик орасида ва матбуотда кўп ижобий фикрлар баён қилинди. Бу фильм халқаро миқёсда ҳам катта мақтовга сазовор бўлди. «Либертатга» номли румин газетаси ўзининг 1949 йил 23 март сонида шундай деб ёзганди: «Бу ниҳоятда ажойиб фильм ўзбек кинематографиясини қатъиян жаҳон илғор кинематографиясининг сафига қўшади. Шу билан бирга, бир неча ўн йил муқаддам феодал зулмати асоратида яшаган халқ социалистик жамиятда нечоғлиқ бадиий юксакликка кўтарила олганлигини кўрсатади».

Комил Ёрматов ижоди халқимизга жуда ҳам яқин. У яратган асарларини бепоён мамлакатимизнинг ҳамма бурчакларида томошабинлар севиб томоша қилишади. Бунинг боиси Комил ака фильмларининг халқчиллиги, аниқ ғоявий йўналишга эга бўлганлигидадир. Туркистонда Совет ҳокимияти барпо қилиниши ва мустаҳкамланишига бағишланган кинотрилогияни («Осиё устида бўрон», «Инқилоб чавандозлари», «Қора консулнинг ҳалокати») мамлакатимизда 70 миллиондан зиёд томошабин кўрди (бунга телетомошабинлар кирмайди). Шунга қўшимча қилиб, Ёрматовнинг кейинги 30 йил мобайнида яратган ўнлаб бадиий фильмлари Европа, Осиё, Африка ва Америка қитъасининг жуда кўп мамлакатларида қайта-қайта намойиш қилинганлигини айтсак, у ижод қилган фильмларнинг томошабинини рақамлар билан ўлчаш нечоғлик мушкул эканлигини сезамиз. Қолаверса, санъаткор ўз фильмлари билан Совет Шарқи халқларининг озод ҳаётини, унинг орзу-умидларини деярли бутун дунёга таранннум қилди.

Эсимда... 1971 йил кузагида Швейцарияда ўтказилган Халқаро кинофестивалда бир неча ўзбек фильмлари қаторида К. Ёрматовнинг «Осиё устида бўрон» кинофильми ҳам намойиш қилинди. Фильм кўрилгандан сўнг кинофестиваль ташкилий комитетининг раиси, Женева университетининг профессори жаноб Глассом фестиваль иштирокчилари шарафига қабул маросими ўтказди. Қабул маросими «Осиё устида бўрон» фильми юзасидан матбуот конференциясига айланиб кетди. Ўшанда швейцариялик бир ёш журналист Комил акага мурожаат қилиб: «Сиз Ленинни кўрганмисиз? — деб сўради. Комил ака бироз ўйлаб туриб, «Ленин ҳамиша менинг кўз ўнгимда, унинг ёрқин сиймосини ҳар куни кўриб тураман, у менинг барча тарихий-инқилобий фильмларимнинг иштирокчиси» — деб жавоб берди. Ҳақиқатан ҳам К. Ёрматов яратган барча тарихий-инқилобий фильмлар Ленин ғоялари билан суғорилган. Фикримнинг далили учун К. Ёрматов фильмларининг томошабинларига мурожаат қиламан. Иркутск областида хизмат қилувчи инженер Гарбуз шундай деб ёзганди: «Осиё устида бўрон» бадиий фильми халқларнинг миллий озодлиги тўғрисидаги В. И. Ленин ғояларини куйлаган ажойиб тарихий солномадир. Бу фильм ер юзида бахт ва ҳақиқат учун жонини қурбон қилган ота-боболаримиз хотираси ҳақидадир...»

Ҳар бир санъаткорнинг истеъдод даражаси ҳар хил бўлиши мумкин, аммо ижодкор маҳоратининг энг муҳим томони шундаки, у халқи, мамлакати ва партиясининг амалга ошираётган ишларидан четда туролмайди, ҳамиша халқи ва партияси билан ҳамнафас бўлади. Ана шу жиҳатдан К. Ёрматов босиб ўтган ижодий йўлга назар ташласак, унинг ижодида халқи ва коммунистлар партиясининг ўйлари, режалари ва ташвишлари доимо ҳамоҳанг бўлганлигини кўрамиз. Унинг кўпчилик фильмлари халқ ҳаётининг кенг полотносидир.

Комил ака эътиқоди ва маслаги нуқтаи назаридан чинакам интернационалист режиссёрдир. 30 йилларда суратга олган «Дўстлар яна учрашадилар» фильмидан тортиб то «Қора консулнинг ҳалокати»гача бўлган кўпчилик киноленталари чуқур интернационалистик ғоялар билан йўғрилган. Халқлар дўстлиги, жаҳонда тинчлик учун кураш темаси у яратган жуда кўп фильмларнинг лейтмотиви ҳисобланади.

Комил Ёрматов ҳаётда ўзини жуда содда тутади, ўзи ҳақида доимо камтарлик билан сўзлайди. У билан бемалол, самимий равишда истаган темада суҳбатлашиш мумкин. Билим ва фикр доираси анча кенг. У ҳавас қилгудек суҳбатижон инсондир. Комил аканинг хоҳ ижодий масалалар, хоҳ турмуш қонун-қоидалари ҳақидаги мазмунли суҳбатларидан, латифа ва юморга бой ҳаётий ҳикояларидан жуда кўпчилик баҳраманд бўлган.

У билан бирга ишлаган ўртоқлар, Комил аканинг ижодий масалаларда принципиал ва ўта талабчанлигини, керак бўлган пайтларда, атрофидагиларнинг тўғри фикр-мулоҳазаларига бажонидил қулоқ осишини таъкидлайдилар.

У кейинги йилларда, айниқса, ёш ҳамкасбларининг ижодини яқиндан кузатиб боради, уларнинг муваффақиятларидан беҳисоб хурсанд бўлиб гапиради, камчиликлар содир бўлгудай бўлса, улар ҳақида рўй-рост принципиал тарзда гапириб, ёш киносанъаткорларни авайлаб тарбия қилиш ҳақида кўп қайғуради. Ўзбек киносанъатининг эртаси ва келажаги бўлган Али Ҳамроев, Равиль Ботиров, Элёр Эшмуҳамедов, Учқун Назаров каби ўнлаб талантли ёш кинорежиссёрлар Комил Ёрматов издоши эканликларидан доимо фахрланиб юрадилар.

...Элёр Эшмуҳамедов ўзининг «Севишганлар» бадиий фильмини суратга олиб бўлгандан кейин, киностудия бадиий советининг муҳокамасидан олдин, маслаҳат тариқасида, фильмни даставвал Комил ака ва менга кўрсатди. Фильм ниҳоясига етиб, кинозалда чироқ ёнгандан кейин, «хўш, қалай?» — деган тарзда Комил акага қарасам, унинг кўзлари севинч ёшларига жиққа тўлганди. Сўнгра у ўрнидан туриб, Элёрга қараб: «Кел, ўғлим, сени бир қучоқлаб ўпай», деди. Бу энди, икки авлод санъат вакилларининг замирдан бир-бирига бўлган самимий меҳр-муҳаббатининг намойиши эди. Кейинчалик Элёрнинг «Севишганлар» бадиий фильми кенг томошабинлар оммасига манзур бўлганлиги ҳаммага маълум.

Комил ака Ёрматов шу кунларда қизғин ижодий иш билан банд. Ўзига хос илҳом ва куч-ғайрат билан у ўзбек классик шеъриятининг ажойиб намояндаси Нодирабегимнинг мураккаб ва фожиавий тақдири ҳақидаги кинофильмни шавқ-завқ билан суратга олмоқда. Ҳадемай, томошабинларимиз экранда совет киносанъатининг атоқли арбоби Комил Ёрматовнинг навбатдаги асари қаҳрамонлари билан учрашадилар.

Комил Ёрматов мамлакатимизнинг атоқли кинорежиссёригина бўлиб қолмай, катта жамоат арбоби ҳамдир. У бир неча чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатидир. Бугунги кунда етмиш баҳорни кўрган коммунист санъаткорнинг фахрга тўла ва мағрур кўкрагини қаҳрамонлик Олтин Юлдузи, учта Ленин ордени, иккита Меҳнат Қизил Байроқ ордени, «Ҳурмат белгиси» орденлари ва қўша-қўша медаллар безаб турибди.

Ҳамиша навқирон, чарчашни билмайдиган, ҳам ўзбек киносанъатининг ветерани, ҳам бугунги кунимиз моҳир кинорежиссёри Комил ака Ёрматовдан ҳали жуда кўп халқимизга манзур бўладиган баркамол киноасарлари кутамиз.

Қаҳрамонлик унвонингиз муборак бўлсин, ҳурматли Комил ака!

Абдулаҳад АБДУЛЛАЕВ,
Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Ўзбекфильм» киностудиясининг директори.

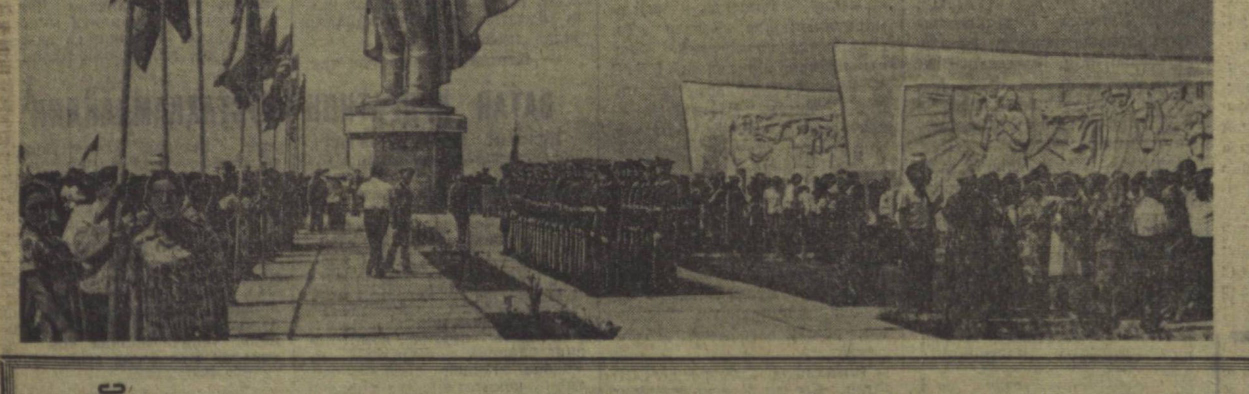

„ШУҲРАТ" ЁДГОРЛИГИ

БЎКА (Тошкент области), 10 май. (ЎзТАГ). Қўлида машъал кўтариб турган халоскор жангчининг бронзадан ишланган гавдасини Бўкадан бир неча километр масофадан кўриш мумкин. Бу ҳайкал шу районнинг Улуғ Ватан уруши фронтларида ҳалок бўлган аҳолиси шарафига қўйилган. Мемориал комплекс район маркази ёнидаги тепаликда ўрнатилди. Унинг лойиҳасини республикада хизмат кўрсатган бинокор С. Р. Одилов билан москвалик ҳайкалтарош Ю. П. Колесниковдан иборат авторлар коллективи тузиб чиқди. Совет кишиларининг Улуғ Ватан уруши фронтларидаги кураши ва мамлакат ичкарисида туриб фронтда ғалабани таъминлаган ходимларининг қаҳрамонона меҳнати эпизодларини тасвирловчи мармар плиталар ўрнатилган кенг хиёбон халоскор жангчи монументига олиб боради. Тасвир солинган ҳар бир мармар плитада Ленин ордени, жанговар Қизил Байроқ, Меҳнат Қизил Байроқ орденлари, Ватан уруши орденлари ярқираб турибди.

Ғалаба кунида шу ёдгорликнинг очилиш маросимига минг-минглаб бўкаликлар, қўшни районларнинг вакиллари, ҳалок бўлган қаҳрамонларнинг қариндош-уруғлари ва ёр-биродарлари келишди.

Жангчилар «Шуҳрат» ёдгорлиги ёнида фахрий қоровулда турдилар. Абадий машъал ёқилди. Тўплардан уч марта ўқ узилди. Ёдгорлик супалари устига пионерлар Ленинград, Москва области, Украинадаги қардошлик мозоридан олган хок солинган кутичаларни, Чехословакия, Венгрия ва фашизмдан озод қилинган бошқа мамлакатлардаги совет жангчилари мозоридан олинган тупроқлар солинган кутичаларни қўйдилар. Бўкаликлар шу мозорларда дафн этилган.

Тантанали митинг бошланди. Бўка район партия комитетининг биринчи секретари М. Эгамбердиев, Ватан уруши иштирокчилари — «Партия XX съезди» колхози раиси М. Ҳайитбоев ва «Бўка» совхозининг директори М. П. Живодёров минбар ёнига келадилар. Улар Улуғ Ватан уруши йилларида жангчиларнинг кўрсатган қаҳрамонлиги тўғрисида, совет кишиларининг Ватан куч-қудратини тинмай мустаҳкамлашга бўлган иштиёқи тўғрисида гапирдилар.

Митингда Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи қўмондони генерал-полковник С. Е. Белоножко нутқ сўзлади. Митинг тамом бўлди. Жангчилар шахдам қадамлар ташлаб ёдгорлик олдидан саф тортиб ўтдилар.

Суратда: «Шуҳрат» ёдгорлигининг кўриниши.

А. Мальцев фотоси.

ЗЎР ЯКДИЛЛИК БИЛАН

Ўзбекистоннинг шаҳар ва қишлоқларида маҳаллий Советларнинг депутатлигига номзодлар кўрсатиш давом этмоқда. Сайлов олди йиғилишлари партия билан халқнинг метиндек мустаҳкам бирлигини, республика меҳнаткашларининг КПСС XXIV съезди тарихий қарорларини, беш йиллик топшириқларини шараф билан бажаришга ҳозир-нозир эканлигини янги куч билан намойиш қилмоқда.

◆ Сариосиё районидаги «Коммунизм» колхозида бўлиб ўтган сайлов олди йиғилишининг қатнашчилари илғор пахтачилик бригадасининг раҳбари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳанифа Оринқуловани Сурхондарё область Советининг депутатлигига номзод қилиб кўрсатдилар.

— Биз Ҳанифанинг моҳир ишлаб чиқариш ташкилотчиси, актив жамоатчи эканлигини биламиз, — деди колхозчи Ҳайрулла Мирзаев. — У раҳбарлик қилаётган бригада колхозимиз пахтакорларининг беш йиллик учинчи йили мўл ҳосили учун бошланган мусобақасида пешқадамлик қилмоқда.

Сурхондарёнинг бошқа меҳнат коллективларида ҳам сайлов олди йиғилишлари бўлиб ўтди. Улар область Советининг депутатлигига кўрсатган номзодлар орасида Термиз пахта заводининг жинчиси Лидия Тихоновна Фёдорова, «Ўзбекистон» совхозининг чўпони Раҳмон Бобохонов, қўриқдаги Ленин номли совхоз комплекс механизация бригадасининг раҳбари Жиянқул Рустамов, Денов ёғ-экстракция заводининг ишчиси Юлия Петровна Яндринская ва бошқалар бор.

◆ Урганч локомотив депоси ишчилари, инженер техник ходимлари ва хизматчиларининг умумий йиғилишида слесарь Геннадий Григорьевич Мороз Хоразм область Советн депутатлигига якдиллик билан номзод қилиб кўрсатилди.

Урганч ёғ-совун заводининг ходимаси Саодат Мадаминова, Хива пахта заводининг электр слесари Собиржон Салоев, Боғот районидаги «Ленинизм» колхозининг аъзоси Санам Жумабоева, Шовот районидаги «Партия XXII» съезди колхозининг зоотехниги Гулсора Жуманиёзова ва бошқалар ҳам Хоразм область Советининг депутатлигига номзодлар қилиб кўрсатилди.

Бухоро областининг меҳнаткашлари Ғиждувон таксомотор паркининг шофёри Юрий Александрович Рудаковни, Свердлов районидаги Охунбобоев номли колхоз аъзоси Жамила Асадовна Эшонованн, Когон шаҳар газлаштириш идорасининг ходимаси Тамара Алексеевна Ильинани ва бошқа ишлаб чиқариш илғорлари, актив жамоатчиларни область Советининг депутатлигига номзодлар қилиб тавсия этдилар.

◆ Олтиариқ районидаги «Ленинград» колхозининг меҳнатчилари мўл пахта устаси, колхоз ишлаб чиқаришининг ажойиб ташкилотчиси, шу хўжалик бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Тўтихон Қулбековани Фарғона область Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатдилар. Охунбобоев номли колхоз, Фрунзе номли колхоз пахтакорлари шу колхоз правлениесининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдулла Раҳмоновни область Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатишга қарор қилдилар.

◆ Намангандаги 2-пахта заводининг коллективи корхонанинг энг яхши ишчиларидан бири-жинчи Солижон Турсуновни область Совети депутатлигига бизнинг номзодимиз бўлсин, деди. Сайлов олди йиғилишларда Наманган ёғ заводининг ишчиси Мария Карповна Зеленина, Чуст районидаги «Москва» колхозининг механизатори Назирхон Мубашеров, Задарё районидаги «Комсомол» колхози болалар боғчасининг медицина ҳамширaси Улуғбиби Исмоилова область Совети депутатлигига номзодлар қилиб кўрсатилди.

◆ Қашқадарёдаги «Эскиангарканалстрой» тресли кўчма механизациялашган колоннаси ва область суғориш системалари бошқармаси коллективларининг сайлов олди йиғилишида илғор экскаваторчи Клавдия Семёновна Гуценко Қашқадарё область Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилди. Китоб район саноат комбинати ходимларининг умумий йиғилиши машҳур гилам тўқувчи Муҳтарам Саидова номзодини область Совети депутатлигига тавсия этди.

◆ Бўз районидаги «КПСС XXIV съезди» совхози ишчи ва хизматчилари йиғилишининг қатнашчилари «Андижанводстрой» тресли кўчма механизациялашган колоннасининг скреперчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мирзараҳим Жумабоевни якдиллик билан Андижон область Советининг депутатлигига номзод қилиб кўрсатдилар. Андижон локомотив депосининг машинисти Турдибой Алимов, Бўз районидаги «Партия XX съезди» колхози пахтачилик бригадасининг бошлиғи Робихон Йўлдошева область Советининг депутатлигига номзод қилиб кўрсатилди.

(ЎзТАГ).

Бугун Ўзбекистонда совет адабиёти кунлари бошланди

ДЎСТЛИК МУШОИРАСИ

Бугун серқуёш Ўзбекистон қардош совет адабиётларининг вакилларига, социалистик мамлакатлар ҳамда бир талай дўст хорижий элларнинг таниқли адибларига бағрини очади. Юртимизда кўп миллатли совет маданиятининг яна бир қутлуғ тантанаси—совет адабиёти кунлари бошланяпти.

Бу тантана шодиёналари бир ҳафта давом этади. Азиз меҳмонларимиз ўзбек совет адабиётининг карвонбошилари — Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий, Ҳамид Олимжон, Ғафур Ғулом хотирасига бағишланган катта шеърият кунларида қатнашадилар. Қардош шоирлар ва адиблар шундан кейин ўлкамизни кезади, халқимиз турмуши билан танишади, Мирзачўлга бориб, у ердаги мислсиз меҳнат қаҳрамонликларини ўз кўзлари билан кўрадилар. Чўлқуварлар ҳузурида шеърхонликлар, адабий учрашувлар ва суҳбатлар бўлади. Ниҳоят, сўз санъаткорлари Жиззах район «Москва» колхозидаги ўлмас шоиримиз Ҳамид Олимжон уй-музейига ташриф буюрадилар. Азиз меҳмонларимиз иштирокида республикамизнинг кенг жамоатчилиги томонидан қизғин нишонланадиган улкан ўзбек шоири, Ленин мукофоти лауреати Ғафур Ғулом туғилган куннинг 70 йиллиги совет адабиёти кунларининг тантаналарига улашиб кетади.

Улкамиз баҳорининг бир ҳафтаси давомида давраларда дўстлар шеърияти жаранглайди, қардош адабиётларнинг турли жанрларда яратилган янги асарлари ўқувчиларга тортиқ қилинади. Минглар-ча китобхонлар қардош адабиётларнинг кўпгина машҳур намояндалари билан юзма-юз учрашадилар. Уларнинг серзавқ, қизиқарли суҳбатларини тинглайдилар.

Совет адабиёти кунлари, гарчанд бир ҳафта давом этса-да, улуғ совет халқи маданияти тарихига зарварақ боб бўлиб, абадий ёзилиб қолгусидир.

Ҳурматли газетхон! Қуйида ана шу байрам муносабати билан қардошларимиз ижодидан Сизга бир шеърий гулдаста тақдим этамиз.

Лариса ТАРАКАНОВА,
РСФСР.

Бизнинг уйда

Бизнинг уйда
Ез ҳиди анқир.
Кутилмаган бир кунда.
Шунинг учун мен ахир,

Гапим бошладим шундан.
Ойнинг хирагина нурида.
Аримасдан ҳали қора тун.

Биз уйқудан сапчиб турдик-да,
Сайрамасди қушлар ҳам ўқтин.
Туш таъбири:
Кўм-кўк музликда

Оралиққа ўтиб эҳтиёт,
Учмоқдамиз шамол тезликда,
Қиш олислар қоққанча қанот.
Шамол тўсдики

Ноаниқ жойда.
Чодир бўлди бизга қўш куйлак.
Онам тушда кулар чиройда,
Лабларида яшнар бойчечак.

САЙЕР таржимаси.

САККИЗЛИКЛАР

Расул ГАМЗАТОВ,
Ленин мукофоти
лауреати, Доғистон АССР.

Дўстим, гарчи жангда бўлгансан қурбон,
Аммо овозингни тинглайман мангу.
Баъзи тириклар-чи гурар ёнма-ён,
Лекин хаёлимда кўпдан ўлган у.
Жангда халок бўлган эй, содиқ дўстим,
Бахш этасан ҳамон менга ҳарорат.
Баъзи тирикларнинг ангори курсин,
Вужуд-вужудимга муз сочар фақат.
* * *
О, шон-шуҳрат! Тирикларга ёндошмагин кўп,
Одамларни англайсанми хеч?
Ҳатто доноларни, баъзан юзма-юз келиб
Бурдалайсан мисоли қилич.
О, шон-шуҳрат! Марҳумларга кўпроқ кераксан,
Қилолмайсан уларни барбод,
Ўликларга қайноқ нафас, қайноқ юраксан,
Бағишлайсан мангулик ҳаёт.
* * *
Кўкда туриб қолди бургут ёйиб кенг қанот,
Қуш қаноти ер юзини олгудай қоплаб.
Мен ҳам, қани, қулоч кериб бутун коинот,
Еру кўкни ололсайдим бирдан қучоқлаб.
Кучоғимга боссам эди бутун оламни,
Хушнудларни, хафаларни, мазлум, очларни.
Баланд қўйиб куйлаганда қўшиқ-ялламни,
Қани энди, эритсайдим ҳатто тошларни.

Юсуф ШОМАНСУР таржимаси.

МЕН СЕНИ СЕВАМАН

Римма КАЗАКОВА,
РСФСР.

Мен сени севаман ҳаётим мисол,
Баъзан жуда қаттиқ, баъзида лоқайд,
Нафис меҳрим сенга атоғлиқ фақат,
Бундан ортиқ севмоқ мумкин, эҳтимол.
Азалий, сидқидил, иккиланиб гоҳ
Севаман, кўзлардан ниҳон,
рўйи рост,
Комил ишонч билан, мисли бир ҳамроҳ
Севаман меҳрибон аёлингга хос.
Гоҳида ноумид, яна умидвор
Севаман барқарор,
тониб, гоҳ иқрор —
Севаман, юракда ёнар андиша:
Гоҳо ҳарбиятдай,
гоҳда осондай,
Гоҳ камтар заминдай,
Гоҳ буюк осмондай
Туюлади севгим ҳамиша.
Гоҳ уни йўқотиб қўймоқдан қўрқиб
Юрагимни титроқ босар сел каби,
Севгим-чи... Кунба-кун очилиб кўрки,
Ишончга тўлдирар энтикиб қалбни!
Хотиржам, бепарво севмоқ эҳтимол
Мумкиндир. Ва лекин мураккаб ҳаёт!
Мен шундай севмоқдан топаман иқбол,
Севсанг, шу тариқа севгил умрбод.

Ойдин ХОЖИЕВА таржимаси.

Евдокия ЛОСЬ,
Белоруссия ССР.

МЕНИНГ ЎЛКАМ

Менинг ўлкам— етилган бошоқ,
Ранги ўрмон соясидай тўқ.
Овози ҳам арраден янгроқ
Бағри ғилдирак изига тўлик...
Бунда ўрмон зич-зич сафида
Тунда ойнинг мавжи йилтиллар.
Белоруснинг нек йўқ гапида
Тотув яшаб ўтган у йиллар.
Урмон кесиб, ер ҳайдаб улар,
Тунлар қолиб балиқ овида.
Тўшаларди туманли йўллар,
Йўл босишар эди совуқда.
Фарзандларга, катъий, оталар
Ургатарди ҳамма ҳунарин.
Меҳнат-худо дея аталар.
Кўришмасди меҳнатдан нарин.
Набираю авараларга
Аён улар пок, ҳалоллиги.
Бу ҳаётда овораларга
Меҳнат эрур энг иқболлиги!
Кемасозлик, ёғочсозлик ҳам...
Олтин қўллар бекиёс сира.
София оқ девори кўркам,
Двинанинг мавжлари узра.
Боболарим ҳунарда тенгсиз.
Ҳунарда у бекиёс, бекам.
Ғалабада қувонч чексиз.
Ташвишни ҳам кўради баҳам.

САЙЕР таржимаси.

Владимир СОЛОУХИН,
РСФСР.

АЙБ ЭТМА

Сен айб этма ҳовоқ уйсам гар,
Гоҳ мунг чексам, гоҳ бўлсам
беҳуд.

Бу — шунчаки ёмғирли кунлар,
Бу — бош узра ўткинчи булут.

Узингнинг ҳам ишончинг комил:
Бу тундликни енгарман, дилдор.

Қаердадир теранликда, бил,
Мовий, шаффоф, мангу осмон бор.

Абдулла ШЕР таржимаси.

Сапармурод ОВОЗБЕРДИЕВ,
Туркманистон ССР.

ТОШКЕНТ

Беҳад шодланаман, боқсам
шаҳарга,
Қўшиғим авжи ҳам унга бахшида.
Олис-олис йўллар чулғанган зарга,
Она халқ меҳри бор ҳар бир
нақшида.

Қишлоқлар шаҳарга ака-укадай
Йўллар пайванд этар, бирдир
томири.
Бу она тупроқда Тошкент
машъалдай,
Ва фақат мангулик унинг замини.

Эй, гуллар, ёйилинг, куйланг
Тошкентни,
Дунёга таралсин баланд
қўшиқлар,
Довруғин кенг ёйсин Коинотга
ҳам,
Яшасин шаҳримни севган
ошиқлар!

Беҳад шодланаман мен унга
боқсам,
Шаҳарни, чафтимда олтин шар
гўё.

Чироқлар...
Ёшарган, ёришган кўркам,
О, Тошкент!
Бағрингда мужассам дунё...

ТУЛҚИН таржимаси.

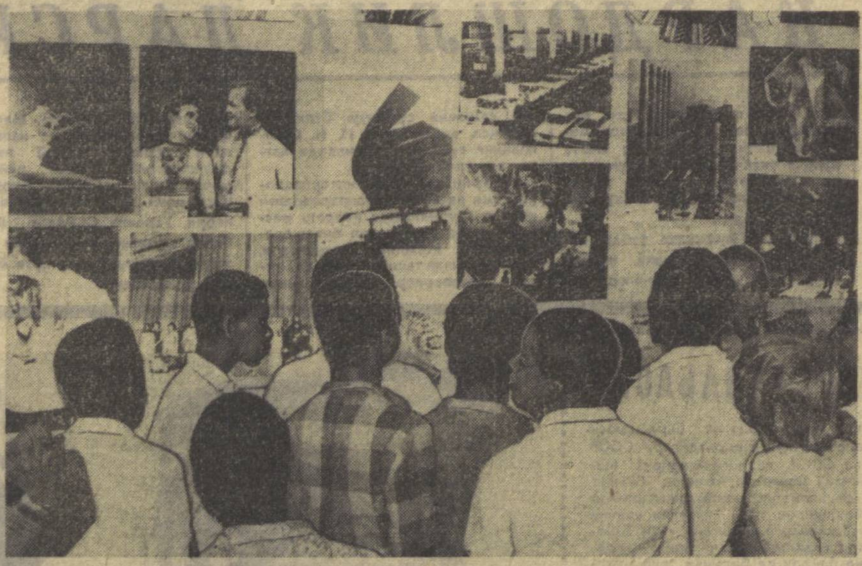

Камеруннинг бир неча шаҳарларида совет фотографияси, китоблари, плакатлари, почта маркалари виставкалари ўтказилди. Кўргазмага қўйилган экспонатлар кўп миллатли совет халқининг тарихи ва ҳаёти ҳақида ҳикоя қилади. Суратда: мамлакатнинг йирик шаҳри Дуали аҳолиси совет кўргазмасини томоша қилмоқда.

В. Снеговский фотоси, (ТАСС).

ХУШХАБАРЛАР
ЯНГИЛИКЛАР
ВОҚЕАЛАР

ПЛАНЕТАМИЗДА

МЕКСИКА—СССР: МУСТАҲКАМ ҲАМКОРЛИК

Мексика федератив республика бўлиб, аҳолиси (51 миллион киши) жиҳатидан Латин Америкасида Бразилиядан кейин иккинчи ўринда, майдони (2 миллион квадрат километрга яқин) жиҳатидан эса учинчи ўринда туради. Давлат бошлиғи президент, қонун чиқарувчи ҳокимиятни эса парламент бошқаради.

Мамлакат экономикаси кўп йиллар давомида чет эл монополиялари таъсири остида эди. Хорижий монополиялар Мексика экономикасига 3 миллиард 874 миллион доллар миқдорида капитал маблағ сарфлаб, сўнгги 6 йил ичида улар мамлакатдан соф фойда тариқасида 6 миллиард 71 миллион доллар маблағни олиб кетдилар. Ерлар асосан йирик ер эгалари қўлида бўлиб, 1915 йилда ўтказилган ер ислоҳоти деҳқонлар аҳволини асло яхшиламади.

1970 йилдан бошлаб Мексиканинг иқтисодий тараққиётида жиддий ўзгаришлар юз берди. Бу ўзгаришлар мамлакатнинг янги ҳукумати томонидан амалга оширилди. Маълумки, бу ҳукуматга 1970 йилда 6 йил муддатга сайланган президент Л. Эчеверрия бошчилик қилмоқда. Утган йилнинг охирларида Мексика ҳукумати миллий экономикани ҳимоя қилиш борасида қатор тадбирларни амалга оширди. «Телефоное де Мехико» компанияси акциясининг 51 проценти давлат ихтиёрига олинди, тамаки сотиб олиш ва сигарет тайёрлаш бўйича давлат фирмаси ташкил этилди, солиқ системасида ислоҳот ўтказилди.

Президент Л. Эчеверрия ҳукумати Мексика қишлоқлари проблемасини ҳал этишга катта аҳамият бераётир. Ер ислоҳоти тўғрисида янги қонун қабул қилинди. Бу қонун майда ер эгаларининг хўжалигини мустаҳкамлашни кўзда тутади. Деҳқонларга ер участкалари бўлиб берилди. Айни пайтда мамлакатни индустрлаштиришнинг иккинчи босқичи бошланди. Ўтган йиллар ичида Мексикада саноат асослари вужудга келтирилди. Национализация қилиш ва чет эл компанияларига қарашли бўлган акцияларни давлат назоратига ўтказиш оқибатида нефть ва электр энергияси саноати, ўғит ишлаб чиқарувчи заводлар давлат мулкига айлантирилди. Металлургия саноати ва бошқа баъзи тармоқларда давлат сектори анча куч тўплади.

Энди бўлса кув тартибида саноат ишлаб чиқариши самарадорлигини ошириш, Мексика экспорт маҳсулотлари турларини кенгайтириш каби масалалар турибди. Бу масалаларнинг ҳал этилиши Мексикага миллий экспорт структурасини яхшилаш, иқтисодий мустақилликни мустаҳкамлаш имконини беради.

СССР билан Мексиканинг ораси жуда узоқ. Лекин бу масофа мамлакатларимиз ўртасидаги дўстона алоқаларнинг ривожланишига ғов бўлолмайди. Мексика ёш Совет республикаси билан ғарбий ярим шарда дипломатик алоқалар ўрнатган биринчи мамлакатдир. Ҳар икки мамлакат ўртасида дипломатия муносабатлари ўрнатилганига келаси йил эллик йил тўлади. Ҳозирги пайтда ўтган даврга назар ташлаб, бу муносабатлар ҳар қандай низо ва тортишувлардан холи эканига шубҳа қилмайсан киши. Бундан ўн йиллар аввалоқ узоқ Мексика совет фани ва маданиятининг таниқли арбоблари диққатини ўзига тортган эди. Владимир Маяковский Мексикада бўлган эди. Таниқли олим Н. Вавилов мексикалик олимлар билан совет тупроғида ёввойи ўсимликларни маданийлаштириш борасида катта ишлар олиб борган эди. Мексика кинематографистлари Эйзенштейн номини ҳамиша ҳурмат билан тилга олишади. «Вива Мехико» фильмини яратган буюк санъаткор Мексика киноси ривожига катта ҳисса қўшган эди. Мексикада таниқли совет артистлари ва музикачилари — А. Хачатурян, Д. Кабалевский, М. Плисецкая, З. Долухонова ва бошқаларни жуда яхши билишади ва ҳурмат қилишади. Бу ерда совет ансамбллари, балети, хори, оркестри ва циркларининг чиқишлари катта муваффақият қозонди.

Ўз навбатида талантли мексикалик қўшиқчи ва артистлар Совет Иттифоқида катта шуҳрат қозонишди. Мамлакатимиз экранларида Мексиканинг энг яхши фильмлари намойиш қилинмоқда. Тажриба алмашиш учун СССРга мексикалик врачлар, ўқитувчилар, фан ва маданият арбоблари келиб турибди. Гарчи маданий алоқалар, яхши ривожланган бўлсада, СССР билан Мексика ўртасида савдо-сотиқ ва бошқа иқтисодий алоқалар жуда кам миқёсда олиб бориларди.

Шу йилнинг 12 апрелидан 19 апрелига қадар Мексика Қўшма Штатларининг президенти Луис Эчеверрия дўстона расмий визит билан СССРга келиб кетди. Бу визит Совет—Мексика алоқаларини ривожлантириш ва мустаҳкамлашда муҳим воқеа бўлди. Л. Эчеверриянинг СССРда бўлиши ва Мексика президенти билан Совет Иттифоқи раҳбарлари олиб борган музокаралар ҳар иккала давлат ўртасидаги алоқалар ҳар томонлама ривожланишининг янги имкониятларини очиб берди. Визит пайтида СССР билан Мексика ўртасида савдо битими имзоланди. Шунингдек, бошқа соҳаларда ҳам битимлар тузиш учун яқин келажакда музокаралар олиб бориш тўғрисида келишиб олинди. Совет—Мексика Қўшма ахборотида таъкидланишича, «совет раҳбарлари билан бўлган суҳбатлар ва учрашувлар Совет Иттифоқи билан Мексика ўртасидаги дўстона алоқаларни ривожлантириш ишига қўшилган муҳим ҳиссадир ва бу алоқалар совет ва Мексика халқлари манфаатларига мос бўлиб тушади ҳамда тинчликни мустаҳкамлаш ишига хизмат қилади».

Мексика президенти билан Москвада олиб борилган музокаралар жаҳон ва Мексика матбуотининг диққат марказида бўлди. Бу муҳим воқеага бағишлаб Мексика газеталарида кўплаб мақолалар босилиб чиқди. «Диа», «Эксельсиор» газеталари Совет — Мексика савдо битимига айниқса юқори баҳо беришди. Мексикада чиқадиган газеталар Кремлдаги зиёфат пайтида СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний ва президент Луис Эчеверрия нутқларини эълон қилдилар.

Шубҳасиз, СССР билан Мексика ўртасидаги муносабатларнинг яхшиланиши ҳар иккала мамлакат халқларининг манфаатларига мос бўлиб тушади ва тинчлик ишига хизмат қилади.

Евг. БЛОК,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими, доцент.

«ЭКСПО—74»ГА ТАЙЁРГАРЛИК

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Совет Иттифоқи Американинг Вашингтон штатидаги Спокан шаҳрида ўтказиладиган «ЭКСПО-74» виставкасида қатнашади.

Инсон атрофидаги муҳитни булғанишдан ҳимоя қилиш шиори остида ўтказиладиган бу виставка кўпгина мамлакатларнинг эътиборини ўзига тортмоқда. Совет павильони энг катта павильонлардан бири бўлади. Павильонни қуриш тўғрисидаги битимни СССР савдо-саноат палатасининг вакили Спокан шаҳрида имзолади.

Польшанинг барча шаҳарларида халқаро матбуот клублари ишлаб турибди. Бундай қироатхоналарда кўпгина мамлакатлар газеталарининг сўнгги сонларини ўқиш ёки янги нашр этилган сиёсий ва бадиий адабиёт китобларини сотиб олиш мумкин. Суратда Варшавадаги халқаро матбуот клуби қатнашчилари Совет матбуотидаги янгиликлар билан танишмоқдалар.

ЦАФ—ТАСС фотоси.

СОЦИАЛИСТИК МАМЛАКАТЛАРДА

ЭНЕРГЕТИКА ЮРАГИ

СОФИЯ. Бобров-Дол шаҳри яқинида қурилаётган комплексни «Болгариянинг энергетик юраги», деб аташмоқда. Бу Болгария олтинчи беш йиллигининг энг йирик қурилиш объектларидан бири ҳисобланади.

Комплекс йилига 1,5 миллион тонна кўмир етказиб бериш қувватига эга бўлган кон, ТЭЦ ва гидроузелни ўз ичига олади. Кон ТЭЦни кўмир билан таъминлайди, гидроузел эса Станка Димитров шаҳридаги саноат корхоналарига сув етказиб беришни яхшилайди ва Кюстендильск округининг 10 минг гектарга яқин ерини суғоришга нафи тегади.

Болгария Халқ Республикаси Оғир саноат министрлиги ТЭЦни кенгайтириш лойиҳасини тасдиқлади, шундан сўнг унинг қуввати 840 мегаватт қувватга эга бўлади.

«Бобров-Дол» ТЭЦи Болгарияда лойиҳалаштирилган ва шундай кучли қувватга эга бўлган биринчи станциядир. Бу ерда иссиқлик-техника жараёнларини бошқариб туриш учун электрон ҳисоблаш машиналари ўрнатилади. Совет Иттифоқи турбиналар, Польша қозон, Венгрия эса шлакларни тозалайдиган машиналар, ГДР юқори кучланишли аппаратуралар етказиб беради. 1974 йили электрон станция, гидроузел ва коннинг биринчи навбати ишга туширилади.

М. ГЕОРГИЕВ.

ЁШЛАРНИНГ СЕВИМЛИ КИТОБЛАРИ

ВАРШАВА. Польшанинг «Искра» нашриёти энг оммавий нашриётлардан бири бўлиб, ёшлар ўртасида унинг китоблари кенг тарқалмоқда. Ўтган йигирма йил мобайнида унинг тиражи 73 миллион нусхага етди. Икки минг номдаги китоблар польшалик авторлар томонидан ёзилган. Улар орасида 300 таси совет ва 100 таси бошқа социалистик мамлакат ёзувчилари никидир. Айниқса Борис Полевойнинг «Чин инсон ҳақида қисса»си ўтган йили катта муваффақият қозонди. Бу қисса нашри 700 минг нусхага етди.

ХАЛҚ УЧУН

ПХЕНЬЯН. КХДР матбуоти яқинда мамлакат фармацевтика саноатининг ўтган йилги якунларини эълон қилди. 1972 йили республика саноат корхоналари аввалги йиллардагига қараганда дори-дармон ва медицина препаратларини 15 ярим процент зиёд тайёрладилар. Корея фармацевтика саноати халқ ҳокимияти йилларида пайдо бўлди. Японлар мамлакатда ҳукмронлик қилган кезларда Кореяда дори-дармон тайёрлайдиган биророта ҳам саноат корхонаси у ёқда турсин, ҳатто оддий усул билан дори тайёрловчи соҳа йўқ эди.

Ҳозир КХДРда тайёрланаётган дори-дармонлар ва препаратлар Европа ҳамда Шарқий Осиё медицинасида кенг қўлланмоқда. Мамлакатда аҳолига бепул медицина ёрдами кўрсатиш йўлга қўйилди.

(АПН).

БИТИМ ИМЗОЛАНДИ

КАТМАНДУ. (ТАСС). Бу ерда Непалга нефть омборлари қурилишида техникавий ёрдам бериш тўғрисида Непал давлат нефть корпорацияси билан Бутуниттифоқ «Цветметэкспорт» бирлашмаси ўртасида битим имзоланди.

Битимга мувофиқ, Совет томони жами ҳажми 2900 куб метр бўлган бешта нефть омборининг лойиҳаларини ишлаб чиқади ва уларни қуришда қатнашиш учун Непалга мутахассислар юборади.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»га ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

«ИККИ ПАСПОРТЛИ ОДАМ...»

Юқоридаги сарлавҳа остида босилган фельетон («Совет Ўзбекистони», 4 март) юзасидан Бўстонлиқ район партия комитети, район прокуратураси ва Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлигидан қуйидаги жавоблар олинди:

Район партия комитети фельетонни ўз бюросида муҳокама қилди. Унда келтирилган фактлар тўғри деб эътироф этилди. Молия-смета интизомини бузганликлари, ўз қўл остиларида ишловчиларга қўпол муомала қилганликлари учун коммунистлар — Ғазалкент консерва заводининг собиқ директори Т. Рўзиев ва бош инженери Г. Есебуаларга выговор эълон қилинди.

Район прокуратураси текшириш ўтказганида завод директори Т. Рўзиев ва бош инженери Г. Есебуалар молия интизомини бузганликлари, давлат маблағини қонунсиз сарфлаганликларига тааллуқли фактлар тўла тасдиқланди.

Г. Есебуага қонунсиз паспорт берилганлигига келганда шуни айтиш керакки, аввало у паспортим йўқолди деб ариза бериб, район ижроия комитети ички ишлар бўлимини алдаган. Паспорт олиш учун у тақдим этган учта справканинг ҳаммаси қалбаки бўлган.

Район ижроия комитети ички ишлар бўлими бошлиғининг ўринбосари Аллагулов ва паспорт бўлимининг бошлиғи Оринбоевлар текширмасдан Г. Есебуага қонунсиз равишда янги паспорт беришган. Бу масала чора кўриш учун Тошкент область ижроия комитетининг ички ишлар бошқармасига ҳавола қилинди.

Министрлик фельетон юзасидан текшириш ўтказди. Текшириш натижаси коллегия мажлисида муҳокама қилинди. Мавжуд камчиликларни тугатишга қаратилган тадбирлар белгиланди. Бажарилган ишлар учун нарядларни тўлдириш ва уларга ҳақ тўлашда қонунга хилоф иш қилганликлари, меҳнат қонунини бузганлиги, корхона иши устидан контроллик қилмаганлиги учун Г. Есебуа ишдан бўшатилди.

ҚАРДОШЛИК ДАРСИ

Мактабимизда Қ. Турғунова, Т. Содиқов ва мен тарих ҳамда жамиятшунослик фанидан дарс берамиз. Биз ўқувчиларга чуқур билим бериш билан бирга уларни халқлар дўстлиги руҳида тарбиялашга ҳам алоҳида эътибор бериб борамиз.

10-синфда «Ленинизм ва миллий масала» деган мавзу ўқитилади. Бу мавзуни ўқувчилар онгига етказишда улуғ В. И. Лениннинг ана шу масалага доир асарлари ва серқирра фаолиятидан мисоллар келтириб ўтдим. Айниқса, СССРдаги кўп миллатли халқларнинг бир оила аъзоларидек аҳил, иноқ яшашларида улуғ рус халқининг ролини Ўзбекистон мисолида баён қилдим. Шу мавзу бўйича ўқувчиларни ўн икки миллат ишчиларидан ташкил топган пахта тозалаш заводига экскурсияга олиб бордим.

Заводда ўқувчилар ўзбек, корейс, рус, татар, тожик, украин каби турли миллат вакиллари билан самимий суҳбатда бўлишди. Айниқса, кекса ишчи Н. Н. Степковнинг суҳбати ўқувчиларда катта таассурот қолдирди.

Ёшларни пролетар интернационализми ва совет ватанпарварлиги руҳида тарбиялашда қардош республикалар ўқувчилари билан алоқаларнинг аҳамияти, шунингдек, мактабимизда ташкил этилган «қизил изтопарлар» группасининг фаолияти ҳам каттадир. Масалан, «Қизил изтопарлар»нинг изланишлари туфайли мактаб пионер дружинасининг номи қўйилган марҳаматлик Совет Иттифоқи Қаҳрамони Тўхтасин Мирзаевнинг қабри Украина ССРдаги ёшлар билан яқиндан алоқа қилиш натижасида топилди ва у ерга ёдгорлик ўрнатилди.

Ҳар бир дарсни ташкилий жиҳатдан пухта уюштиришимиз яхши натижалар беряпти. Биз буни ўқувчиларимизнинг билим доираси кенгайиб бораётганлигида, уларнинг интернационал тарбиясида, онгли интизомида, ўқишға интилишида, одобида, юриш-туришида, она-Ватанимизга, жонажон партиямизга ва барча халқларга нисбатан жўшқин муҳаббатида яққол кўриб турибмиз.

Ҳ. ҚУРБОНОВ,
Андижон область, Ленинск шаҳридаги 1-ўрта мактабнинг тарих ўқитувчиси.

ГИДРОГЕОЛОГЛАР ҒАЛАБАСИ

Ўзбекистон илмий-ишлаб чиқариш гидрогеология бирлашмаси ер ости сув қидирувчилари катта ғалабани қўлга киритдилар. СССР Геология министрлиги коллегияси ва СССР геология-қидирув ишлари ишчилар касаба союзи марказий комитети иттифоқ бўйича министрликлар коллективларининг социалистик мажбуриятларининг бажарилишини кўриб чиқиб. беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йили биринчи кварталида яхши кўрсаткичларга эришгани учун Ўзбекистон ССР Геология министрлигининг илмий-ишлаб чиқариш гидрогеология бирлашмасини кўчма Қизил байроқ ва биринчи пул мукофоти билан тақдирлашга қарор қилди.

Республика гидрогеологлари Урганч, Хива ва Қувасой шаҳар аҳолиси ва саноати эҳтиёжини ичимлик сув билан таъминлаш бўйича олиб борган қидирув ишларини муваффақиятли якунладилар. Бундан ташқари Наманган шойи ва костюмбоп газламалар комбинати ҳам мустаҳкам сув манбаи билан таъминланди. Ленинск, Янгийўл, Бекобод, Олмалиқ, Оҳангарон саноат зоналари, турли областлар ва Қорақалпоғистон АССРнинг қатор посёлкаларида ҳам сув билан таъминлаш манбаларини қидириш бўйича олиб борилган ишлар ниҳоясига етказилди.

Бирлашманинг пармаловчилари ва гидрогеологлари сувга танқис бўлган қишлоқ хўжалик районларида кўп сонли қудуқларни, шу жумладан пландан ташқари 10 та қудуқни қазиб бердилар.

Шу йилнинг биринчи кварталида техникадан самарали фойдаланиш, тадқиқотнинг янги усулларини жорий қилиш, тежамкорликка эришиш туфайли юқори меҳнат унумдорлигига эришилди. Фақат рационализаторлик таклифларини жорий қилиш натижасида 20 минг сўмлик иқтисодий самара олинди.

Ғолиб коллективга кўчма Қизил байроқни Ўзбекистон ССР геология министри, Ленин мукофоти лауреати Ҳ. Тўлаганов топширди.

Б. БЕДЕР,
Ўзбекистон илмий-ишлаб чиқариш гидрогеология бирлашмасининг илмий-техника ахбороти бўлими мудири, геология-минералогия фанлари кандидати.

Қорақалпоғистон автоном республикаси Телевидение ва радиоэшиттириш бошқармаси ашула ва рақс ансамбли ташкил этди. Бошқарма ҳузурида ташкил этилган бу ансамбль коллективи республиканинг турли колхоз ва совхозларида бўлиб, хилма-хил программада концерт қўйиб бермоқда. Суратда: ансамблнинг солистларидан Р. Сеитова ва А. Бердишевалар.

Р. Саидов фотоси.

АЖАБ САВДОЛАР

ҒИРРОМ ОВЧИ

Баҳс кучайгандан кучайиб кетди: Қўнғиротда ким зўр овчи? Чарс-чурс қилиб ёнаётган гулхан атрофида ўтирган шерикларига бир мўйсафид гап маъқулларди:

— Бу ўртада бизнинг Матқовулдан ўтадигани йўқ. Ўзи ҳам заб овчи. Қўлига сира милтиқ ушламаган йигит. Анови, ҳах, оти нима эди, ҳа, фотомилтиғини нишонга тўғрилаб расм олаверади. Уйида виставка очмоқчи.

— Шу ҳам овчи бўлибдими? Матқовул деганинг Дўсинбойнинг олдидан ўтаверсин. Шу дегин, қор қалин тушиб чўлдаги жониворларнинг кўзи жовдираганида Дўсинбой говмиш сигири учун ғамлаб қўйган пичанини аравага босиб, Уст-юртга чиқариб тўкди. Кийиклар оч қолмасин деди-да. Шунақа азамат овчи.

Аллақаердан чиқиб келган енгил машина «ғийт» этиб тўхтади-да, суҳбатнинг белига тепди. Кабинадан қўшоғиз милтиғини елкасига осиб олган, юзини шамол ялаган, миқти гавдали ўрта яшар киши тушиб келди.

— овингиз бароридан келсин, — овчиларнинг одатдаги даромадли гапини айтиб, гулхан ёнига чўнқайди.

— Қани, танишиб қўйяликчи, овчи бўлсаларинг кераг-а, — деди у оловга кафтини тутиб. — Суҳбати чортангни бузмадимми?

— Йўғ-е, одатдаги ов ҳангомалари-да.

— Ишларинг юришмаганга ўхшайдими? Оббо, сиз овчилар-ей! Ақалли қарға ҳам отмабсизлар. Мана, бизнинг ўлжани кўриб қўйинглар, — керилиб мақтаниб қўйди у. — Ҳой Ваня, ўлжаларни туширчи. Кўряпсизларми, буниси бурама шохли кийик. Ўзиниям ўн беш километр қувиб бориб отиб олдим. Уч-тўрт тўнғиз. Тағин урғочиси, гўшти чунонам майин бўладики...

— Ахир. буларни отишга рухсат йўқ-ку. — шофёр йигит машинадан туширган «ўлжа»ларни кўриб, ҳайрон бўлиб сўради мўйсафид овчи. — Қонун йўл қўймайди.

— Ким текшириб ўтирибди. Тагимда «ГАЗ-69». Тутқич бериб бўбман. Машиналар бизда сероб. «МАЗ-343». «ГАЗ-69». Ҳаммасини овбоп қилиб шайлаб қўйибман. Навбати билан минаман. Тунов куни денг, бир кийикни энди йиқитган ҳам эдимки, инспектор келиб қолди. Давлатга 1500 сўм зарар етказдинг, деб акт тузмоқчи эди, қараб турармидим, машинанинг газини босиб, «ғирр» этиб жўнадим-кетдим. Яна инспектор деб қўрқитмоқчи бўласизлар-а, чумчуқ пирр этса, юраги шиғ этадиган овчилар...

У шундай деди-да, ўрнидан туриб машинасига ўтирди. Шофёр йигит «ўлжа»ларни яна қайта ортиб, машинанинг газини босди. Овчилар даврасида сукут чўкди. Бироздан сўнг мўйсафид ўзидан-ўзи сўрагандек ғўлдираб қўйди:

— Ким бўлдийкин, бу қонунбузар овчи?

— Мен уни танийман, — деди унинг ҳамсуҳбатларидан бири. — Қўнғиротдаги 6-компрессор станциясининг директори. Исми-шарифи Д. И. Пенков. Қонунбузарлиги билан элда «ғирром овчи» деб ном чиқарган. Уни тийиб қўядиганлар борлигини билмайди шекилли.

ҲАМЁН ДАРДИ

«Етти хазинанинг бири» деган гапни эшитганмисиз? Уни номма-ном айтиб берoласизми? Қани бўлмаса, бошлайверинг, қулоғим сизда. Хўш. етти хазинанинг биринчиси — ер. Иккинчисичи? Иккинчиси боғ-экин-тикин. Ҳа балли. учинчиси-чи? Чорва. Ўлманг, хўп билимдон одамсиз-да. Тўғри айтдингиз. учинчиси чорва. Бўлди, буёғини қўяверинг. Эндиги ҳамма гапимиз шу учинчи хазина устида боради.

Чорва дегани нима ўзи? Қорамол, эчки, қўй. гўшт, сут. хўш, яна-чи, яна... Тўхталиб қолманг-да... Билмайман дейсизми? Майли, бўлмаса мен айтай, сиз қулоқ солинг. Чорва, тўғрироғи сигир, бузоқ жарақ-жарақ нақдгина пул дегани. Ҳа, мўмай пул дегани. Йўлини топсангиз чўнтагингизни қаппайтираверади. Ҳамма гап йўлини топишда.

Шу денг. Хонқадаги ветеринария шифохонаси бошлиғи Йўлдош Аниёзов кунларнинг бирида мени ҳузурига чақириб, Алишер Навоий номли колхозга бориб бош ветфельдшер бўлиб ишлайсиз. деб қолди. Хушхабарни эшитиб, қувонганимни кўрсангиз эди... Ахир, тайёр хазина, жарақ-жарақ пул...

Аммо мен ичимдагини сиртимга чиқармай, «бормайман», деб туриб олдим. Йўлдош Аниёзов дегани жавобимни эшитиб довдираб қолди.

— Нега? Ахир, сиздан бошқа кимни юборамиз, колхозга фельдшер керак, районда эса мутахассис оз. Йўқ деманг...

— Бормайман дедимми, бормайман, вассалом, — яна чўрт кесиб дедим.

— Сабабини айтинг, бўлмаса, қандай илтимосингиз бўлса ҳам бажариш қўлимиздан келиб қолар.

Шу денг, яна бир оз таранг қилсам, Йўлдош Аниёзовнинг тиз чўкиб ялиниб-ёлворадиган ҳоли бор, дилимдагини айта қолдим.

— Бу ердан ҳам, колхоздан ҳам тўла маош берасизлар.

Аниёзовнинг юзи ёришиб кетди:

— Шундай демайсизми, атиги икки маош экан, бўпти...

Хазинага, йўғ-ей, колхозга ҳайё-ҳуйт деб йўл олдим. Ориқ-турик моллар. Отажон Қодиров деган бўз бола ферма мудири бор экан. Орадан қил ўтмайдиган ошна бўлиб олдик. Аслида, у ҳам фермага хазина қидириб келган экан. Бир-бировимизни дарров тушуна қолдик.

— Бошлаймизми?

— Бошладик.

Шундай қилиб хазинанинг кўзини очишни бошлаб юбордик. Ким текшириб ўтирибди дейсиз. шартта-шартта туғилмаган бузоқларни туғилди, деб ҳисобга киритиб. орадан бир неча ой ўтгач, касалланди, ўлди, деб акт тузавердик. Ана шу актлар орасида қанчадан-қанча катта ёшли бузоқлар қулоқ ушлаб кетишди. Икки ўртада чўнтагимиз қаппайгани қолди. Икки ердан тўла маош, актлардан тушаётган мўмай даромад. хуллас, таралла-бедодлигу, гап-гаштак биздан ортмади. Аммо кўролмайдиган одамлар ҳам бор экан. Бориб етказишибди. Бироз текшир-текшир бўлди. Ҳартугур силлиққина чиқиб кетолдик. Ишимни давом эттиряпман. Тайёргина хазинага тушаману, чиқиб кетармидим. Фамилиямни сўраяпсизми? Нима қиласиз, фамилиямни? Шунчалик зарур бўлса, майли, айта қолай, К. Матжумаевман. Янгиариқ районидаги Алишер Навоий номли колхозда бош ветеринария фельдшери бўлиб ишлайман. Буёғи энди ўзингизга ҳавола. Ҳа, шундоқ.

Р. ТУРСУНОВ.

АХБОРОТ
МАДАНИЯТ ХАБАРЛАРИ

ТАЛАНТЛАР КЎРИГИ

ТЕРМИЗ. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Сурхон воҳасининг Денов шаҳри билан Гагарин районидаги Комсомолобод посёлкаси халқ талантлари область зонал кўригидан ўтдилар. Ҳаваскорларнинг бундай ўзига хос имтиҳонида 120 дан зиёд ёш ўз маҳоратини ишга солди. Кўрик ғолиби бўлиш Зарқўрғон маданият уйи қошида ташкил этилган «Халқ театри» йигит-қизларига насиб қилди. Мазкур коллектив Ҳамзанинг «Туҳматчилар жазоси» пьесасини саҳналаштириб, юқори баҳо олди. Термиз ҳамда деновлик ҳаваскорларнинг чиқишлари ҳам яхши таассурот қолдирди. Кўрикда Гагарин район маданият уйининг драма тўгараги қатнашчилари ёзувчи А. Мухторнинг «Самандар» спектаклини кўрсатишди. Бу спектакль ижрочиларига республика кўригида иштирок этиш учун йўлланма берилди.

А. ХАЛИЛОВ.

МУХЛИСЛАР ҲУЗУРИДА

БУХОРО. Шаҳардаги «Баҳор» кинотеатри йирик санъат масканларидан саналади. Бу ерда талантлар ва мухлисларнинг учрашувлари бўлиб туради. Кино санъати шайдолари галдаги учрашувда таниқли актёр, РСФСРда хизмат кўрсатган артист Георгий Юматов билан яқиндан танишдилар. Кўҳна шаҳар меҳмони томошабинларга ўз ижодий йўли, режалари ҳақида ҳикоя қилиб берди. Г. Юматов «Ўзбекфильм» студиясида яратилган картиналарда ҳам қатнашгани маълум. Шу боисдан ҳам унинг «Амирликнинг емирилиши» фильми ҳақидаги факт ва шарҳларга бой сўзлари тўпланганларда катта қизиқиш уйғотди.

Р. НОСИРОВ.

ҚАРДОШЛАРИМИЗ САНЪАТИ

УРГУТ. Ленинобод тоғлар ўлкаси, Тожикистоннинг кўркам шаҳарларидан. Бу ердаги Пушкин номли музикали комедия театри артистлари саҳна асарларида ижро этган роллари ҳамда қўшиқчиликдаги маҳоратлари билан мухлисларни ром эта билишади. Улар ўз санъатларини қўшни республикалар шаҳар-қишлоқларида ҳам намойиш этиб туришади. Қардошларимизнинг Ургутда меҳмон бўлиши томошабинларни беҳад қувонтирди. Ленинободликлар бир неча кун мобайнида катта программада концерт қўйиб, ургутликларни мамнун этишди. Айниқса Б. Шамсиев, Ш. Нурматов, Ф. Аюбжоноваларнинг чиқишлари олқишларга сабаб бўлди.

Х. РАУПОВ.

* * *

Шунингдек, редакциямизга андижонлик У. Аҳмаджонов, Сирдарё областидан Ў. Достонов, Ю. Абдуалимов, Фарғона областидан Н. Икромова, Сурхондарё областидан Ч. Маманазаров, Тошкент областидан А. Малчибеков, ғаллаороллик Ю. Қудратов, нуроталик М. Раҳматов, Самарқанд областидан Н. Аллаёров, Ф. Қурбонов, Ж. Орипов, Қ. Турдиев, наманганлик М. Миржалилов, ангренлик А. Абишева, оддий солдат Н. Усмонов, хоразмлик Х. Ёқубов, Ушдан М. Мўйдиновлар ҳам қизиқарли хабарлар йўллашган.

ЎТ НАЗОРАТЧИСИ

Фарғона нефтни қайта ишлаш заводида ғалати бир «назоратчи» меҳнат қилмоқда. У завод теварагидаги ҳаво тоза бўлишини қаттиқ кузатиб боради.

Химиявий реакциялардан чиқувчи газлар мўри орқали баландликка чиқарилиб ёқиб юборилади. Шамол кўтарилганда газни ёқиш қийинлашарди. Шамол алангани ўчириб қўярди. Хўш, шундай пайтларда уни қандай қилиб яна ёқиб юбориш мумкин? Шамол бўлиб турганида 100 метрли мўри тепасига чиқиш хавфли. Шундай бўлгач. турли ўт олдирувчи воситалар ўйлаб чиқарила бошланди. Аммо уларнинг ҳаммасида бирон қусур бор эди.

Шундай қилиб нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси махсус конструкторлик бюросининг Рязань филиалида ясалган оригинал бир зажигалка Фарғона нефть заводида муваффақиятли синаб кўрилди.

Труба устида фотоэлемент ўрнатилди. У алангадан «кўзини узмайди». Аланга ўчган заҳоти фотоэлемент ёнидаги электр зажигалкага сигнал беради ва у учқун чиқариб, газга ўт олдириб юборади. Фото кўз ўрнатилганига бир неча ой бўлибдики, аланга бирон марта ҳам ўчиб қолмади. Завод атрофидаги ҳаво ҳамиша мусаффолигича турибди.

(ЎзТАГ).

◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ

Чемпионлар

Самбо бўйича республика шахсий чемпионати «Чимён» спорт клубида ўтказилди. Мусобақада беш кўнгилли жамият ҳамда республика ўсмирлар спорт маҳорати мактаби талабалари иштирок этишди. Самбочи полвонлар беллашувида вазнларига кўра қуйидагилар Ўзбекистон чемпиони номига сазовор бўлдилар: Ф. Вафоев («Буревестник»), динамочи Л. Хан билан В. Ким, спорт мактаби талабалари Н. Гайнулин, В. Вязков, Л. Тербунов, студент-спортчилардан А. Ермишкин, В. Пустовалов, темирйўлчи Э. Рустамов, Т. Бадалов («Динамо»). Команда ҳисобида «Динамо» жамияти вакиллари биринчи бўлишди. Қолган икки ўрин «Меҳнат» ва «Локомотив» командаларига берилди.

Дастлабки турда

Иккинчи лига футбол командалари ўртасида дастлабки тур ўйинлари бўлди. Бунда мамлакат биринчилигининг олтинчи зонасида иштирок этаётган Ўзбекистон командалари иккитадан учрашув ўтказдилар: «Андижанец» — «Зауралец» 5:6 (1:1). «Андижанец» — «Нефтяник» (Тм) 3:0, «Нефтяник» (Ф) — «Нефтяник» (Тм) 0:2 «Нефтяник» (Ф) — «Зауралец» 0:1, «Янгиариқ» — «Спартак» (Сп) 2:0, «Янгиариқ» — «Восток» 5:2 (0:0), «Автомобилист (Тз) — «Енбек» 3:0, «Автомобилист» (Тз) — «Автомобилист» (К-О) 4:0, «Янгиер» — «Динамо» (Ц) 3:5, (1:1), «Янгиер» — «Трактор» 2:0, «Труд» — «Трактор» 0:2, «Труд» — «Динамо» (Ц) 1:0.

Тошкентликлар олдинда

Наманганда велопойга мусобақалари ўтказилди. Тўрт кун давом этган республика чемпионатида ўлкамиз барча областларидан келган хотин-қизлар ҳамда ленинободлик спортчилар ўзаро куч синашишди. Меҳмонлар конкурсдан ташқари қатнашдилар. Чемпион номига муяссар бўлиш бу сафар Тошкентнинг биринчи командаси вакилларига насиб қилди. Иккинчи ва учинчи фахрли ўринлар эса пойтахт области ҳамда фарғоналик велосипедчиларга берилди

Полвоннинг бронза медали

Германия Демократик Республикасининг пойтахтида классик курашдан халқаро мусобақа бўлди. Социалистик мамлакатлар терма командалари иштирокида ўтган бу беллашувларда асосан ёш полвонлар куч синашдилар. Мусобақада совет терма командаси вакиллари биринчи ўринни олишди. Курашларда тошкентлик полвон, «Меҳнат» жамияти аъзоси Александр Варавинга бронза медали берилди.

ТУЗАТИШ

Газетанинг 1973 йил 9 май сонида чиққан Ўзбекистон ССР пул-буюм лотереясининг расмий жадвалида серия № 10240, билет № 021 дан сўнг серия № 10243, билет № 138 деб ўқилсин.

Ўзбекистон ССР Давлат меҳнат омонат кассалари ва Давлат кредити бошқармаси.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА. 17.35 — ТОШКЕНТ. 17.40 — Ўзбекистон ёшлари Фестивали ва ашула байрамининг тантанали ёпилиши. Санъат саройидан олиб кўрсатилади. Танаффус вақтида, **Ахборот** (рус тилида). 20.00 — Социализм дунёси. Москва. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Телеспектакль. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Дала ишлари кундалиги 22.50 — Концерт. ИККИНЧИ ПРОГРАММА 10.55 — ТОШКЕНТ. 11.00 — Телефильм. 11.30 — Ўқув кўрсатувлари. 17.35 — МОСКВА. 19.15 — Концерт. 20.00 — Телефильм. 20.30 — Концерт. 22.00 — ТОШКЕНТ. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — Телефильм. 19.30 — Пойтахтимиз меҳмонлари.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 11/V да **Йўқолган узук.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 11/V **Навоий Астрободда.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Вильнюс» Литва цирки артистларининг хайрлашув гастроллари.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Утли қор — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун);

Поёнсиз кўча — «СПУТНИК» (жуфт соатларда, кундуз ва кечқурун), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 11 да, кундуз соат 3 да, кеч соат 7, 10.30 минутда), «МОСКВА» (эрталаб соат 11 да, кундуз соат 1 да);

Оламнинг яратилиши — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда, кундуз ва кечқурун), «ЎЗБЕКИСТОН» (кеч соат 8, 9.30 минутда);

Охирги ўқ — «СПУТНИК» (тоқ соатларда), «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун);

Қора синглим учун оқ гуллар — «ДРУЖБА», ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун);

Эр-хотин ҳаёти (кундуз соат 2, 5 да, кеч соат 8 да), **Эрамиздан миллион йил илгари** (эрталаб соат 11 да, кундуз соат 1, 3 да, кеч соат 7, 9 да). — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ»;

Катта соврин — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (кундуз соат 2.30 минутда, кеч соат 8 да);

Сангам (ўзбек тилида) — «КУКЧА» (кундуз ва кечқурун);

Севги риштаси (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун);

Муҳаббат ва ўлим — «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб соат 10 да, кундуз соат 12, 2, 4 да, кеч соат 6 да);

АНДИЖОН ПАХТАЧИЛИК ИНСТИТУТИ

1973—1974 ўқув йили учун қуйидаги вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра мудирлари: чорвачиликни механизациялаштириш (профессор, фан доктори), қурилиш механикаси, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш, қишлоқ хўжалик машиналари (профессорлар, доцентлар, фан кандидатлари). чизма геометрия ва машинасозлик чизмачилиги (фан кандидати, катта ўқитувчи), пахтачилик кафедрасининг профессори;

кафедра доцентлари; суғориладиган деҳқончилик, гидромелиоратив системаларни эксплуатация қилиш ва автоматлаштириш, қишлоқ хўжалик мелиорацияси;

катта ўқитувчилар: ботаника ва ўсимликлар физиологияси гидротехника иншоотлари, суғориладиган деҳқончилик, қишлоқ хўжалик машиналари, математика;

кафедра ўқитувчилари ёки ассистентлари: рус тили, қишлоқ хўжалиги экономикаси, гидрогеология.

Конкурсдан ўтганлар турар жой билан таъминланади.

Конкурс муддати эълон чиққан кундун бошлаб бир ой.

Мурожаат учун адрес: Андижон шаҳар, Андижон пахтачилик институти.

СССР ҚУРИЛИШ МАТЕРИАЛЛАРИ САНОАТИ МИНИСТРЛИГИНИНГ ТОШКЕНТ ҚУРИЛИШ МАТЕРИАЛЛАРИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ВА ЛОЙИҲА ИНСТИТУТИ

вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

қовуштирма материаллар лабораториясининг мудири:

секторлар раҳбарлари: минерал қовуштирма материалларнинг қотиши, минерал қовуштирма материаллар технологияси, теплотехник тадқиқотлар;

лабораториялар катта илмий ходимлари: қовуштирма материаллар (2 ўрин), автоклав материаллари, теплоизоляцион материаллар ва тешик-тешик тўлдиргичлар;

секторлар катта илмий ходимлари: минерал қовуштирма материалларнинг қотиши, минерал қовуштирма материаллар технологияси, теплотехник тадқиқотлар ва қурилмалар;

секторлар кичик илмий ходимлари: минерал қовуштирма материалларнинг қотиши, теплотехник тадқиқотлар ва қурилмалар.

Конкурс муддати эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Пушкин кўчаси, 66-уй, ёки Бузулукская кўчаси, 13-уй, 34-хона.

«УЗБЕКСЕЛЬМАШ» ЗАВОДИГА

формовкачилар, электромонтерлар, штамповкачилар, электр-газ пайвандчилар, токарлар, пармаловчилар, стерженшиклар, электр пайвандчилар, юк ташувчилар, ёрдамчи ишчилар, барча ишлар бўйича слесарлар. металл бўйича бўёқчилар ва ҳарбийлаштирилган соқчилик қоровуллари

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй — Аҳолини ишга жойлаштириш ва информация бюросига ҳамда унинг район пунктларига мурожаат қилинсин.

Район пунктларининг адреслари:

Ленин райони — Т. Шевченко кўчаси, 56-уй;

Октябрь райони — У. Юсупов кўчаси, 3-уй;

Чилонзор райони — Чилонзор массиви, 2-квартал, 53-уй;

Фрунзе райони — Ш. Руставели кўчаси, 62-уй;

Ҳамза райони — М. Ҳасанова кўчаси, 3-уй;

Куйбишев райони — К. Маркс кўчаси, 59-уй;

Киров райони — Энгельс кўчаси, 89-уй;

С. Раҳимов райони — Қорасарой кўчаси, 270-уй.

РАНГЛИ МЕТАЛЛУРГИЯ МИНИСТРЛИГИНИНГ УРТА-ОСИЁ ИШЧИЛАР ТАЪМИНОТИ БОШҚАРМАСИГА

Олтин Топган ишчилар таъминоти бўлимида ишлаш учун бош бухгалтер.

Турар жой билан таъминланади.

Ишчилар таъминоти бошқармаси аппаратида ишлаш учун бош бухгалтер ўринбосари, умумий овқатланишни ташкил қилиш ва технологияси бўйича бош технолог, асбоб-ускуналар бўйича инженерлар, хавфсизлик техникаси бўйича инженер, катта юристконсультант

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй — аҳолини ишга жойлаштириш ва информация бюроси ҳамда район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

ЎЗБЕКИСТОН ССР СУВ ХЎЖАЛИК ҚУРИЛИШ БОШ БОШҚАРМАСИГА

Сурхондарё, Бухоро, Андижон, Хоразм ва Қашқадарё областларида ишлаш учун

гидротехник ва қурувчи инженерлар, механизациялашган колонналар ва қурилиш-монтаж бошқармаларининг бош бухгалтери вазифасида ишлаш учун бухгалтер-ревизорлар

КЕРАК

Ишга қабул қилинган мутахассислар яшаш жойи ва 30 процент қўшимча меҳнат ҳақи билан таъминланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар. Пролетар кўчаси 4-уй — Аҳолини ишга жойлаштириш ва информация бюроси ҳамда район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН «УЗСТРОЙМЕХАНИЗАЦИЯ» РЕСПУБЛИКА ТРЕСТИГА

Чирчиқ, Олмалиқ, Гулистон Бекобод, Самарқанд, Бухоро Наманган, Андижон ва Нукус шаҳарларида ишлаш учун бульдозер, экскаватор, минора крани ва кран машинистлари

КЕРАК

Ёлғиз кишиларга ётоқхонадан жой берилади, оилали кишилар бир йил ичида уй билан таъминланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 15-уй.

Собир Раҳимов район партия комитети, Тошкент шаҳар халқ маорифи, Собир Раҳимов район халқ маорифи бўлимлари, район касаба союз ташкилоти ҳамда 134-мактаб коллективи 134-мактаб директори

Анвара АЛИЕВАнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдирадилар ва марҳуманинг оиласига таъзия изҳор қиладилар.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ◆ ТЕЛЕФОНЛАР эълонлар — 338142. коммутатор — 338249 дан 338258 гача.

Б. — 109. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Р. 02422.